

**UTAJÄRVEN KUNTA
TALOUSARVIO 2025
TALOUSSUUNNITELMA 2025–2027**

SISÄLLYSLUETTELO

1. YLEINEN OSA.....	1
1.1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS.....	1
1.2. KUNTASTRATEGIA.....	3
1.3. TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TALOUDELLINEN KEHITYS.....	4
1.4. ORGANISAATORAKENNE.....	6
1.5. HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN.....	7
1.6. KONSERNIOHJEET JA TAVOITTEET.....	9
1.7. KIINTEISTÖOSAKEYHTIÖT.....	10
1.8. UTAJÄRVEN YRITYSPUISTO OY.....	12
1.9. HANKKEET.....	13
1.10. TALOUSARVION RAKENNE JA SITOVUUS.....	16
2. KÄYTTÖTALOUS.....	18
2.1. HALLINTOPALVELUT (50).....	19
2.1.1. HALLINTOPALVELUT YHTEENSÄ.....	19
2.1.2. HALLINTOPALVELUIDEN KUVAUKSET.....	20
2.2. ELINVOIMAPALVELUT (51).....	24
2.2.1. ELINVOIMAPALVELUT YHTEENSÄ.....	24
2.2.2. ELINVOIMAPALVELUIDEN KUVAUKSET.....	25
2.3. HYVINVOINTIPALVELUT (60).....	31
2.3.1. HYVINVOINTIPALVELUT YHTEENSÄ.....	31
2.3.2. HYVINVOINTIPALVELUIDEN KUVAUKSET.....	32
2.4. KASVATUSPALVELUT (70).....	37
2.4.1. KASVATUSPALVELUT YHTEENSÄ.....	37
2.4.2. KASVATUSPALVELUIDEN KUVAUKSET.....	38
2.5. ELINYMPÄRISTÖPALVELUT (80).....	42
2.5.1. ELINYMPÄRISTÖPALVELUT YHTEENSÄ.....	42
2.5.2. ELINYMPÄRISTÖPALVELUIDEN KUVAUKSET.....	43
3. TULOSLASKELMAOSA.....	49
4. INVESTOINTIOSA.....	52
5. RAHOITUSOSA.....	53
6. MUUN TASEYKSİKÖN KÄYTTÖTALOUSOSA JA SUUNNITELMA.....	55

I. YLEINEN OSA

I.1. Kunnanjohtajan katsaus

Epävarmuus maailman taloudessa on edelleen tänä vuonna jatkunut. Geopoliittiset jännitteet ja sodat varjostavat maailman talouden näkymiä. Talouskasvu painottuu yhä Yhdysvaltoihin. Euroalueen talouskehitys on vaatimatonta ja Suomen talouden kehitys on ollut viime vuosina selvästi heikompaa kuin euroalueella keskimäärin. Siihen ovat vaikuttaneet sekä Venäjän sota että korkojen nousun epäsuotuisat vaikutukset.

Suomen talous näyttäisi selättäneen taantuman. Bruttokansantuote (BKT) supistuu vielä 0,2 prosenttia vuonna 2024, mutta kasvu on käynnistynyt vuoden alkupuoliskolla. Loppuvuotta kohden odotetaan talouden toipumisen vahvistuvan ja vuosina 2025 ja 2026 ennustetaan, että kasvu nopeutuu ja on 1,7 ja 1,5 prosenttia vuodessa. Ennustetaan, että työllisyys alkaa kasvaa ja kasvu jatkuu myös vuonna 2026 ja rakentaminen toipuu ja tuotannollisten investointien kasvu jatkuu. Inflaation hidastuminen ja korkojen kääntyminen laskuun yhdessä kotitalouksien kohtuullisen hyvän tulokehityksen kanssa lisäävät vuonna 2025 kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja ja kulutusta. Myös vientimarkkinat ovat elpymässä ja mahdollistavat viennin kasvua.

Kuntatalouden tilanne huolettaa. Kuntatalouden lähivuosien kehitysnäkymät ovat heikentyneen koko maan tasolla ja kuntakokoryhmittäin. Vuosikatteen arvioidaan romahtavan noin 1,6 miljardilla eurolla. Valtiovarainministeriö arvioi kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran kääntyvän tänä vuonna miljardi euroa negatiiviseksi. Vuonna 2025 rahoitusjäämän ennakoidaan syvenevän jo -1,9 miljardiin euroon. Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapaino syvenee edelleen lähivuosina erityisesti kasvavien kustannusten, investointipaineiden ja sote-uudistukseen liittyvien valtionosuuksien täsmäytysten ja takaisinperinnän seurauksena. Hallituksen päätösten nettovaikutus on kokonaisuudessaan kuntataloutta hieman vahvistava. Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta uhkaa heikentyä vuosina 2025–2028 noin 1,9–2,1 mrd. euroa negatiiviseksi. Tulojen ja menojen merkittävä epätasapaino edellyttää palveluiden sopeuttamista käytettävissä oleviin tuloihin.

Utajärven kunnan ensi vuoden talousarviota on tasapainotettu ja siihen sisältyy taloudellisia haasteita.

Talousarvio on laadittu linjauksien mukaisesti n.113 000 euroa alijäämäiseksi. Vuosikatteemme on noin 1,1 miljoonaa euroa, toimintakatteemme on noin 11,6 miljoonaa euroa ja toimintakuluja on yhteensä noin 14,7 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 lopussa lainakantamme on arviolta n. 10,6 miljoonaa euroa. Tavoite on pienentää lainakantaamme ja siksi investointeja on erityisesti priorisoitu. Ensi vuonna pääkohteita ovat Mustikkakankaan liittymä ja tieosuus sekä koulurakennuksen lopputyöt.

Tulevaisuuden ennustamista vaikeuttaa kuntien uudet velvoitteet TE-palveluiden järjestämisestä ja sen rahoittamisesta sekä kuntien ulosvuokrattavat kiinteistöt, jotka tulee olla yhtiötettynä vuoden 2026 alusta alkaen. Kuntien normiohjausta arvioidaan ja rahoitusjärjestelmää ollaan samanaikaisesti uudistamassa vuoden 2026 tai 2027 alusta vastaamaan kuntien toimintaympäristöä. Tällä on myös merkitystä meille. Voidaan todeta, että elämme edelleen rakenteellisessa murrosvaiheessa.

Jotta voimme kehittää kuntaa ja rakentaa hyvää elämää kuntalaisille, niin tulemme tarvitsemaan valtiosta riippumattomia tulolähteitä. On tärkeää viedä strategian mukaisia vihreän siirtymän toimenpiteitä yritys- ja verkostokumppaneidemme kanssa. Näillä hankkeilla voimme aidosti vahvistaa tulopohjarakennettamme ja näin meillä on myös hyvät mahdollisuudet selvittää talous- ja

investointihaasteista. Erityisesti ensimmäisen tuulivoimapaiston rakentamisen investointipäätös olisi meille tärkeä.

Ensi vuonna etenemme strategian toimenpideohjelmien mukaisesti ja vahvistamme Yrityspuisto Oy:n toimintaa ja kehitämme elinkeinoelämää erityisesti Hietaselän ja Mustikankankaan talousteollisuusalueilla kaavojen valmistuessa. Lisäksi arvioimme ja kehitämme Humanpolis Oy:n toimintaa Rokua Geoparkin ja matkailun osalta.

Ensi vuonna lisäämme kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistyöhön taloudellisia resursseja kulttuuritapahtumiin ja jatkamme osallistavaa budjetointia, teemme aktiivista yhteistyötä hyvinvointi- ja työllisyysalueen rajapinnoilla ja pidämme huolta laajasta palvelutarjottimesta. Lisäksi tuemme lasten ja nuorten hyvinvointia lapsiperhepaketin ja opintoetuuksien myötä. Vahvistamme kuntalaisten hyvinvointia erityisesti liikunnan osalta, teemme tiivistä yhteistyötä järjestöjen kanssa ja kunnostamme vanhan terveysaseman tilat järjestöjen kokoontumistiloiksi hyvinvointitalon sijaan. Myös kunnan näkyvyyttä parannamme suunnitelmallisella viestinnällä.

Kunnan talousarvio 2025 suunnitteluvuosineen on laadittu valiokuntien ohjauksen ja valtuustoseminaarin linjauksien pohjalta. Kiitän lämpimästi valmisteluun osallistunutta henkilökuntaa hyvästä työstä ja luottamushenkilöitä selkeistä linjauksista valmistelumatkan varrella. Lisäksi kiitän koko henkilöstöä sekä teitä kuntalaisia, yhdistyksiä, yrityksiä ja verkostoyhteistyökumppaneita yhteistyöstä ja panoksestanne, jota teette kuntamme ja meidän yhteisen tulevaisuutemme hyväksi. Näen, että ensi vuoden talousarviomme on mahdollistava ja kehitystä tukeva. Se pohjautuu vahvasti strategiaamme, jota päivitämme ensi vuonna valtuustokauden vaihtuessa. Meillä on hyvät kehitysnäkymät talousarvion mahdollistamana myös ensi vuodelle.

”Utajärvellä teemme pikkuisen paremmin ihmislähtöistä hyvää elämää ja yrittäjyyttä yhdessä kasvaen”

Anne Sormunen,
kunnanjohtaja

1.2. Kuntastrategia

Kuntastrategian tarkoitus ja tausta

Kuntalain mukaan kunnassa on oltava strategia, joka on valtuuston merkittävin ohjausväline kunnan johtamisessa. Strategiassa valtuusto päättää toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista sekä toimenpiteistä. Utajärven kunnan strateginen painopiste on yhdessä tehtävä elinvoimainen Utajärvi, joka tehdään hyvinvointityön ja elinkeinoelämän yhteistyönä. Tavoitteenamme on tehdä kasvua.

Kuntastrategia yhteistyön tuloksena

Strategiaa on päivitetty tämän valtuustokauden alussa perustuen edellisen valtuuston antamaan perintöön sekä uuden valtuuston linjaamiin painopisteisiin. Nyt laadittu strategia asiakirja sisältää kuntalain 37 §:n pohjalta muodostetun yhteisen tahtotilan kunnan visiosta vuoteen 2040 sekä näkemyksen toimintakulttuurista, kehittämisen painopisteistä sekä valtuustokauden tavoitteista vuoteen 2029.

Utajärven visio

Vision mukaan Utajärvi on vuonna 2040 onnellisuuden ja yrittämisen edellytyksiä luova kunta, jossa kuntalaisilla ja yrittäjillä on mahdollisuus tehdä töitä ja harrastaa sekä olla osa välittävää kylämäistä yhteisöä. Utajärvellä on laadukkaat palvelut ja sijainti. Tavoitteena on kehittää kunnan toimintaa toimimalla ”pikkuisen paremmin kuin muut”.

Valtuustokaudella 2021–2025 kunta pyrkii askeleen lähemmäksi visiotamme tukemalla kuntalaisten onnellisuutta, yhteenkuuluvuuden tunnetta ja kuntalaisten hyvinvointia sekä vahvistamalla kunnan yritys- ja elinkeinoelämää.

Tavoitteet

Utajärven tavoitteena on luoda elinvoimaisuuden kierrettä ja kunta tulee tunnetuksi onnellisista asukkaistaan ja luotettavista yrityskumppanuuksistaan, mikä houkuttelee alueelle uusia yrittäjiä ja asukkaita. Innokas ja onnellinen yhteisö on kunnan elinvoiman lähde.

Päätavoitteet:

- Utajärvi luo edellytyksiä onnelliselle elämälle – pikkuisen paremmin kuin muut
- Lisäämme elinvoiman kasvua hyvinvoinnin ja elinkeinoelämän yhteistyönä
- Mahdollistamme hiiliviisaiden ratkaisujen syntymistä

Päämääränä on, että:

- Utajärvi on hyvä paikka asua!
- Laadukkaiden ja ihmislähtöisten palveluiden jatkuva rohkea kehittäminen!
- Osallisuus kehittämisen keskiössä!
- Onnellinen Utajärvi tehdään yhdessä positiivisella asenteella!
- Edistämme turvallisuutta ja yhteisöllisyyttä verkostojen kanssa!
- Meillä on yrittäjähenkinen ja kannustava ilmapiiri! Hyödynnämme monipuolisia yrittämisen mahdollisuuksia! Olemme luotettava kumppani yrittäjille!

Tulevaisuuden Utajärvi tehdään yhdessä, minkä vuoksi tämän strategian valtuustotason toimenpiteitä työstetään eteenpäin konkreettiseksi toiminnaksi jokaisella toimialalla ja yhdessä yhteisöjen kanssa.

Strategian toteutumisen arviointi

Strategia on elävä asiakirja, joten sen toteutumista arvioidaan säännöllisesti osana tilinpäätöstä ja sitä päivitetään kerran valtuustokaudessa valtuustokauden vaihtuessa. Tällä tavalla varmistetaan myös strategian tarkoituksenmukaisuus. Strategiaa ja niihin liittyviä ohjelmien sisältöjä arvioidaan vähintään kerran vuodessa tilinpäätöksen yhteydessä.

Arvot eli strategiaa edistävät johtamisen periaatteet

Sitoutuminen

Osallistumme aktiivisesti kunnan kehittämiseen ja autamme ja kannustamme toinen toisiamme. Kannamme vastuamme päätöksistä ja sitoudumme niiden toteuttamiseen ja seurantaan.

Inhimillisuus

Olemme helposti lähestyttävä, luotettava ja yhteistyötä arvostava kumppani. Toiminnassamme korostuu tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus. Pyrimme kaventamaan hyvinvointieroja.

Avoimuus

Olemme rehellisiä ja vuorovaikutteisia viestijöitä. Huomiomme kaikkien mielipiteet ja kunnioitamme toisiamme. Puhumme toisillemme arvostavasti ja tuomme asiat esille objektiivisesti.

”Näiden arvojen kautta rakennamme yhdessä rentoa luottamuksen ilmapiiriä, jossa asioita voidaan tehdä myös pilke silmäkulmassa pikkuisen paremmin kuin muut”.

1.3. Toimintaympäristö ja taloudellinen kehitys

Suomen rahoitusmarkkinoilla korkojen nousun vaikutus on ollut muita maita voimakkaampi, koska Suomessa asuntoluotoista 94 prosenttia on vaihtuvakorkoisia ja korkojen nousu on välitynyt reaalityönteeseen nopeasti. Utajärven kunnan korkokehitys on ollut kuitenkin maltillinen, sillä kunta on sitonut suurimmat lainaerät pitkiin kiinteisiin korkoihin matalan korkojakson aikana. Tulevien lainojen osalta tämä ei ole mahdollista, joten onkin varauduttava korkokulujen kasvuun.

Suomen julkiset investoinnit kasvavat tänä vuonna, vaikka alijäämät rajoittavat valtion ja kuntien investointimahdollisuuksia. Valtion investointeja pitää yllä kyberturvallisuuden, rajavalvonnan ja maanpuolustuksen vahvistaminen sekä EU:n investointirahoitus. Paikallishallinnossa investointipaineet pysyvät korkealla tasolla väestön muuttoliikkeen ja rakennuskannan korjaustarpeiden vuoksi. Sosiaali- ja terveydenhuollon investointipaineet ovat merkittävät, mutta kohonneet kustannukset ja rahoituskulut hidastavat investointeja. Hallituksen päätökset voivat vaikuttaa huomattavasti julkisten investointien kehitykseen tulevina vuosina.

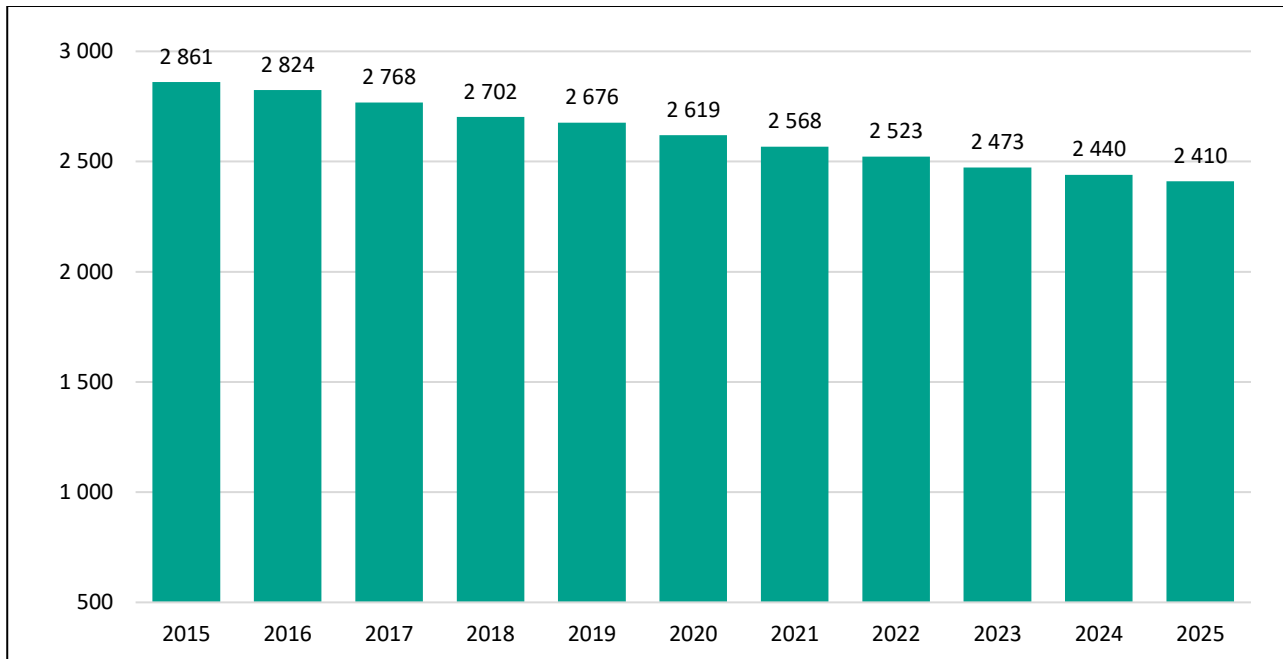
Myös Utajärven kunta on investoinut voimakkaasti viime vuosina. Lainakantamme on paisunut ja tulevina vuosina investointeja tulee harkita entistä tarkemmin. (osittain teksti pohjautuu VM Talouskatsaukseen syksy 2024)

Lähitulevaisuudessa on valmistumassa valtion taholta suunnitelmia, jotka voivat pienen kunnan kannalta osoittautua vaikeiksi. Tällaisia ovat mm. valtionosuusuudistus, kiinteistöverotuksen uudistamishanke ja ns. inhouse-yhtiöiden 10 % minimiomistusvaade. Suunnitelmavuosille näitä johtuvia vaikutuksia ei ole huomioitu talousarvioluvuissa, sillä päätöksiä näiden osalta ei ole vielä tehty. Suunnitelmavuosien 2026–2027 budjettilukuihin tulee siis suhtautua suuntaa antavina. Myös tuleva sote -kiinteistöjen yhtiöittäminen on pienen kunnan kannalta raskas hallinnollinen muutos, joka tuo myös taloudellisia riskejä. Näitä muutoksia ei ole myöskään arvioitu suunnitelmavuosille.

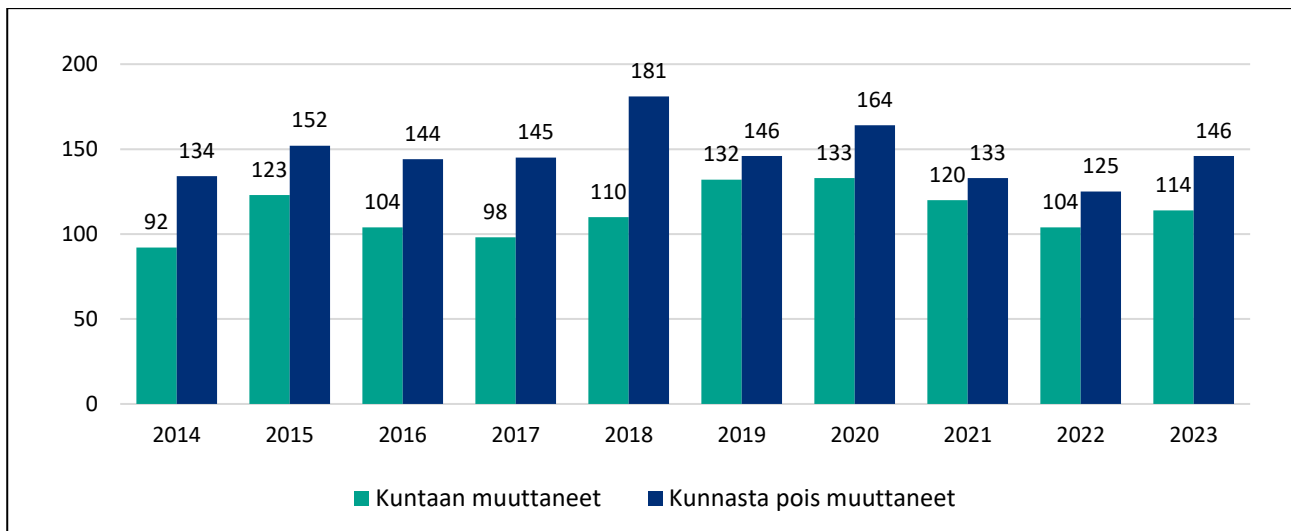
Utajärven kunnan syksyllä 2019 käydyissä talousarviooraamikeskusteluissa tuotiin esiin kunnan taseen ylijäämät ja niiden käyttömahdollisuudet. Keskusteluissa päädyttiin siihen, että näitä ylijäämiä voitaisiin purkaa hallitusti. Talousarviovalmistelun aikana näytti, että talousarviovuoden 2025 tulos kääntyy poikkeavan alijäämäiseksi. Onnistuimme tekemään 500 000 euron sopeutuksen jo valmisteluvaiheessa. Suunnitteluvuosi 2027 osalta näyttää siltä alijäämä jälleen karkaa, mutta osaselityksenä on tälle se, että vuodelle 2027 on arvioitu käyttötalouteen vanhan koulun purkamisen kustannukset.

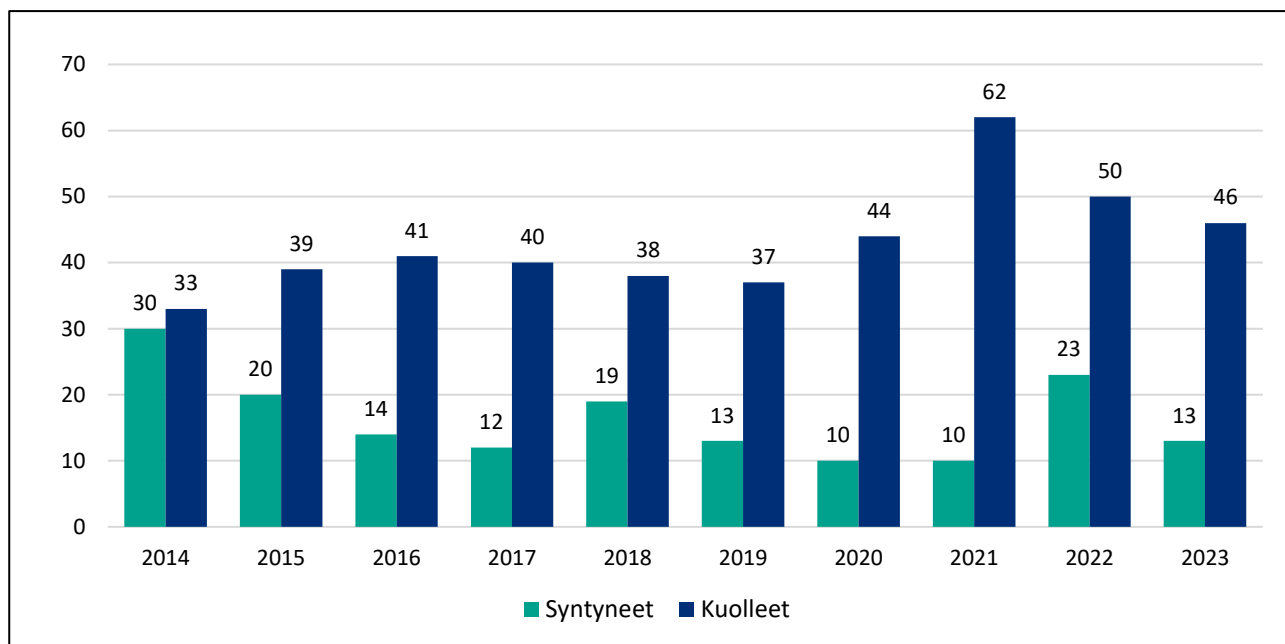
Talousarviovalmistelussa käytettiin valtionosuuksien ja verotulojen arvioinnissa Kuntaliiton antamia laskelmia ja ennusteita.

Asukasluvun kehitys ja ennuste

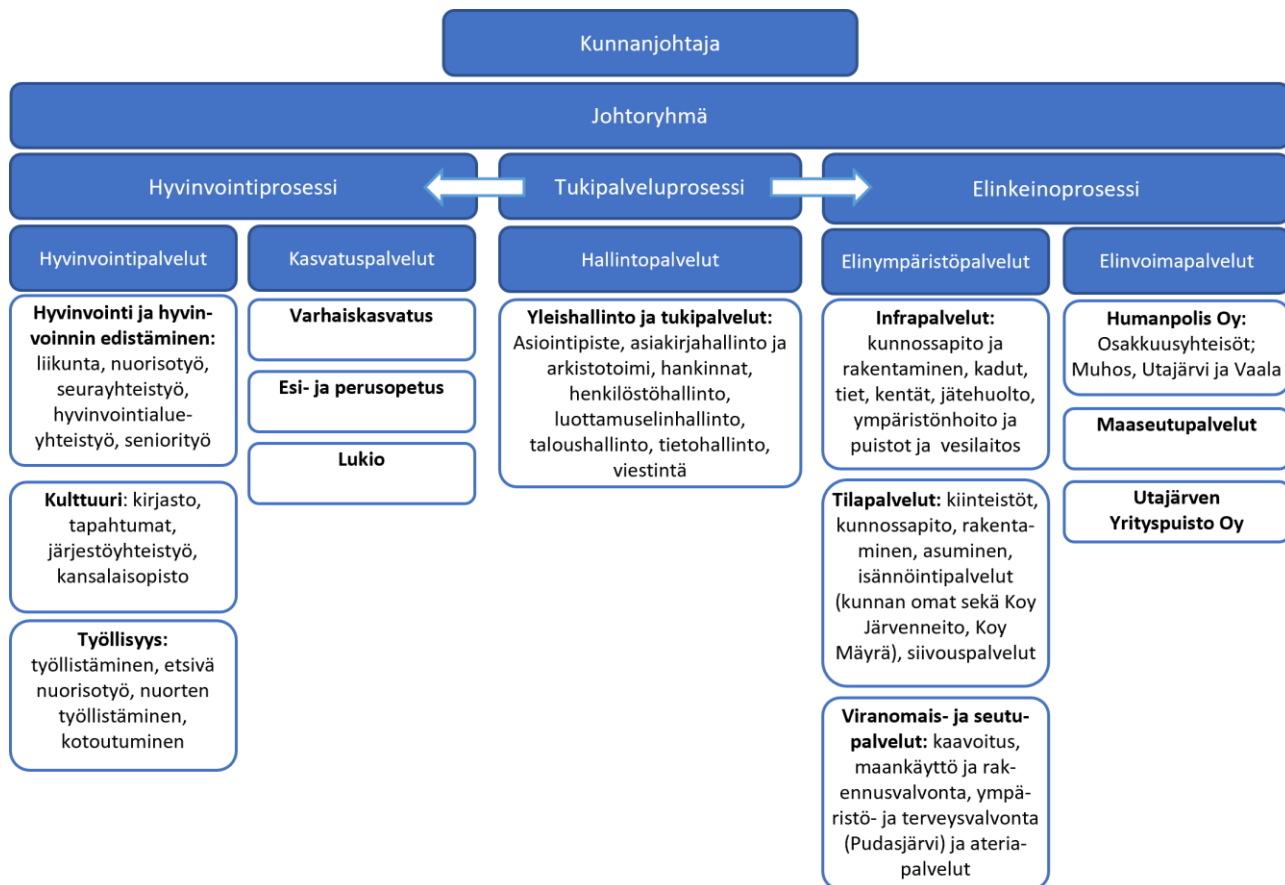
Muuttoliike

Syntyneet ja kuolleet**1.4. Organisaatorakenne**

Kaavio. Utajärven kunnan luottamushenkilöorganisaatio.

Kunnanhallituksen toimikausi on kaksi vuotta. Kunnanhallituksen jäsenten vaali suoritettiin keväällä 2023.

Toimikunnat ja työryhmät

Toimikunnat ja työryhmät:

- Vaalitoimikunta
- Yhteistyötoimikunta
- Liikenneturvallisuusryhmä
- Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto

Prosessit

Kunnassa on kaksi pääprosessia, jotka ovat hyvinvointiprosessi ja elinkeinoprosessi. Hyvinvointiprosessiin kuuluvat hyvinvointi- ja sivistyspalveluiden sekä kasvatuspalveluiden toimialat. Elinkeinoprosessiin kuuluvat elinvoimapalvelut, elinympäristöpalvelut, asumispalvelut, Utajärven Yrityspuisto Oy, Kiinteistö Oy Järvenneito, Kiinteistö Oy Mäyrä ja osakkuusyhteisö Humanpolis Oy.

1.5. Hyvinvoinnin edistäminen

Kuntalain 1 §:n mukaisesti kunta pyrkii edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja kestäväää kehitystä alueellaan. Hyvinvointia edistääkseen kunta:

- kehittää kunnan elinvoimaa ja toimintakykyä pitkäjänteisesti ja kokonaisvaltaisesti,
- tunnistaa eri-ikäisten kuntalaisten hyvinvointitarpeet sekä -odotukset ja luo sille edellytyksiä mm. hyvinvointipalveluilla,
- ehkäisee ja vähentää aktiivisesti sosiaalisia ongelmia ja eriarvoisuutta ja
- tiedostaa, että hyvinvoinnin edistäminen on kunnan asukkaiden ja eri yhteisöjen yhteinen asia.

Hyvinvointipalveluiden tavoitteena on kokonaisvaltainen ja laaja-alainen kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen strategisten tavoitteiden ja hyvinvointikertomukseen linjattujen painopisteiden ohjaamana. Utajärven kunta on allekirjoittanut maakunnallisen hyvinvointisopimuksen vuosille 2019-2025, jossa kunnat ovat sitoutuneet yhteiseen hyvinvointikäsitykseen ja haluun edistää ja kehittää pohjoispohjalaisten hyvinvointia. Hyvinvoinnin edistämiseen sisältyy myös turvallisuus.

Hyvinvoinnin edistämistyötä tehdään poikkihallinnollisesti jokaisella kunnan toiminta-alueella, joten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuu kunnassa jakaantuu kaikkien hallinnonalojen kesken. Hyvinvointityö toimii tiiviissä yhteistyössä kasvatustalouden kanssa. Hyvinvointipalveluiden vastuulla on myös huolehtia, kehittää ja suunnitella kunnan hyvinvoinnin ja sivistystyön palvelut.

Hyvinvoinnin toimintaa ohjaavaan hyvinvointisuunnitelmaan ja -kertomukseen sisältyvät hyvinvoinnin kehittämisen ja edistämisen painopisteet. Hyvinvointisuunnitelman tarkoitus on nostaa hyvinvoinnin tärkeimmät strategiset painopisteet kolmesta eri ryhmästä näkyviin, sekä tuoda näkyville keinot tavoitteisiin pääsyistä. Ryhmät ovat lapset- ja nuoret, kaikki kuntalaiset ja ikäihmiset. Vuosittain laaditaan tavoitteellisesti painopistealueet, suunnitelmat, resurssit ja mittarit, joiden avulla toiminnasta raportoidaan valtuustolle vuosittain. Hyvinvointisuunnitelma ohjaa sekä hyvinvointi-, elinkeino- ja tukiprosesseja että myös sidosryhmien toimintasuunnitelmia ja arviointikertomuksia (mm. järjestöjä ja kyläseuroja). Raportin kautta saadaan valtuustotasolle tiedoksi myös sidosryhmien konkreettiset kuntalaisten hyvinvoinnin toiminnot. Näiden avulla hyvinvointityön vaikutuksia seurataan ja arvioidaan. Lisäksi raportoinnin tukena on kaksi kertaa valtuustokaudessa tehtävä onnellisuuskysely.

Hyvinvoinnin edistämisen strategiatason painopisteet vuoteen 2025

Lapset- ja nuoret: Strateginen tavoite: Lapsiperheiden palvelut ja lasten harrastustoiminta

- Jokaisella lapsella on mielekästä tekemistä, josta tulee hyvä mieli.
- Onnellinen ja turvallinen lapsuus ja nuoruus.
- Myönteisen itsetuntemuksen vahvistaminen.
- Hyvät harrastukset hyvinvoinnin edistäjänä.
- Nuoren mielen hyvinvoinnin edistäminen

Kaikki kuntalaiset: Strateginen tavoite: Yhteisöllisyys, kuntalaisten kuuleminen ja työikäisten harrastustoiminta.

- Työllisyyden edistäminen.
- Hyvät harrastukset hyvinvoinnin edistäjänä.
- Liikunnallisen elämäntavan vahvistaminen.
- Ennalta ehkäisevän päihdetyön kehittäminen.
- Osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen.
- Turvallisuuden edistäminen.
- Kansansairauksien ehkäisy.

Ikäihmiset: Strateginen tavoite: Iäkkäiden kotona pärjäämisen tukeminen

- Turvallinen asuminen ja turvallisuuden tunne.
- Yksinäisyyden vähentäminen.
- Kaatumisen ehkäisy

Kaikki toimialat tarkastelevat omalta osaltaan näitä painopisteitä oman talousarvioraaminsa kautta ja poimivat ne painopisteet, joihin talousarviossa on osoitettu toiminnallista resurssia.

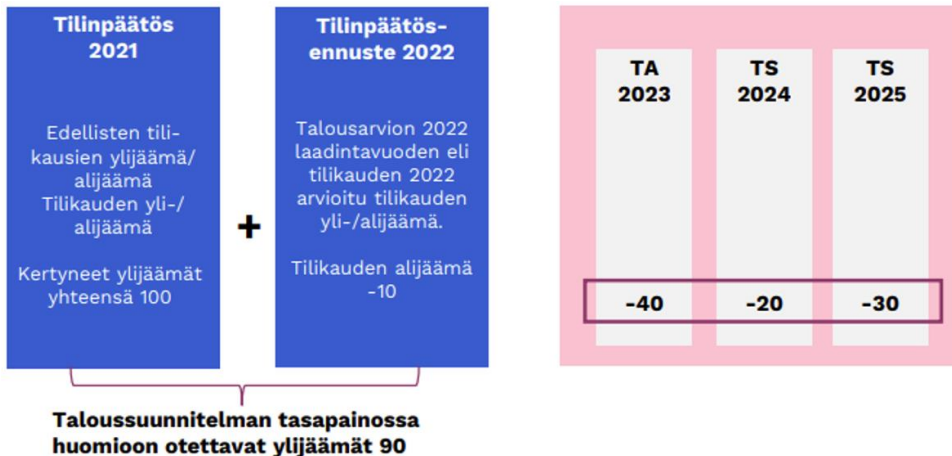
1.6. Konserniohjeet ja tavoitteet

Talousarvion ja -suunnitelman valmistelusta, rakenteesta ja sisällöstä sekä sen hyväksymisestä, muuttumisesta ja sitovuudesta säädetään kuntalain 14 §:ssä.

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä päättää talouden, rahoituksen ja sijoitustoiminnan perusteista ja hyväksyä talousarvio (KuntaL 14 §). Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi (KuntaL 110.1 §).

Talousarvion valmistelusta vastaa kunnanhallitus sekä kukin toimielin omalla tehtäväalueellaan. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet (KuntaL 110.2 §). Talousarvioon tulee ottaa tehtävien ja toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä tulee osoittaa, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa (KuntaL 110.4 §).

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen (KuntaL 110.3 §). Alla kaavakuva tasapainon määritelmästä (Kuntaliitto: Kunnan ja kuntayhtymän talousarvio- ja suunnitelma).

Kunnan säännöt ja ohjeet

Hallintosääntö, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje, poistosuunnitelma, konserniohje, hyvä hallinto- ja johtamistapa Utajärven kunnan tytäryhtiöissä, riskienhallintapolitiikka, tietosuoja- ja tietoturvapoliittikka, tiedonhallintamalli, asiakirjahallinnon toimintaohje, arkistonmuodostussuunnitelma ja hankintaohje.

Konsernijohdolle ja tytäryhteisöedustajille asetetut tavoitteet

Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista (KuntaL 14 §). Valtuuston hyväksymässä kuntastrategiassa on kuntalain 37 §:n mukaan otettava huomioon omistajapolitiikka. Tavoitteilla ohjataan konserni-johtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä. Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Utajärven kunnan hallintosäännön 20 §:n mukaan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja kuntalain 48 §:n mukaisesti.

Utajärven kunnan konserniohje on hyväksytty vuonna 2017. Konserniohjeessa määritellään Utajärven kunnan ja sen omistamien tytäryhteisöjen johtamiseen, ohjaukseen ja seurantaan liittyvistä toimintaperiaatteista. Tavoitteena on varmistaa kunnan omistajapoliittisten tavoitteiden ja strategioiden saavuttaminen.

Valtuuston tulee ohjata asettamillaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Tytäryhteisöjen tulee huomioida toiminnassaan Utajärven kunnan strategia ja osallistua omalta osaltaan sen toteuttamiseen.

Kuntakonsernin yhteisöjen raportointiaikataulu

Tavoite	Toimenpide/mittari
Säännöllinen ajankohtaiskatsaus merkittävistä muutoksista kunnanhallitukselle, krt/vuosi	2 kertaa vuodessa
Säännöllinen ajankohtaiskatsaus tarkastuslautakunnalle, krt/vuosi	Vähintään 1 kertaa vuodessa
Sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan tarkastelu, krt/vuosi	Tilinpäätöksen yhteydessä

Kuntakonsernin rakenne

Tytäryhtiöt:

- Kiinteistö Oy Järvenneito
- Kiinteistö Oy Mäyrä
- Utajärven Yrityspuisto Oy

Kuntayhtymät:

- Pohjois-Pohjanmaan liitto

Osakkuusyhteisöt:

- Humanpolis Oy
- Asunto Oy Utajärven Anttilanhovi

Muut omistusyhteisyhteisöt:

- As. Oy Utajärven Jokihovi
- As. Oy Utarivi
- As. Oy Utajärven Sillankulma
- Oulunkaaren Työterveys Oy
- Monetra Oulu Oy
- LapIt Oy

1.7. Kiinteistöosakeyhtiöt

Aravavuokratalot

ARA-asunnot ovat ns. sosiaalista asuntotuotantoa. Rahoituksen ehtoihin liittyy sosiaalinen elementti, jonka vuoksi asuntojen käyttö ja luovutus on eri tavoilla rajoitettu. Vuokratalon omistajan on valittava asukkaat valtion tuella rakennettuihin vuokra-asuntoihin aravarajoituslain, vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeus-talolainojen korkotuesta annetun lain sekä asukkaiden valinnasta arava- ja korkotukivuokra-asuntoihin annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisesti. Asukkaiden valinta perustuu sosiaaliseen tarkoituksenmukaisuuteen ja taloudelliseen tarpeeseen.

Molemmissa taloyhtiöissä toiminta on arvioitu edellisten vuosien mukaisena. Yhtiöt maksavat kunnalle korvauksen isännöinnistä, Utajärven kunta on tarkistanut taloyhtiöiltä perittäviä isännöintipalkkioita vuodelle 2025. Tilitoimiston kanssa jatkuvat sopimukset kirjanpidon, vuokra- ja ostoreskontran hoidosta. Maksuliikenne hoidetaan omana työnä asuntotoimistossa. Järvenneidon ja Mäyrän kiinteistönhoidon sopimukset jatkuvat 31.5.2025 saakka. Konelumiöstä- ja hiekoitustyöstä sopimus voimassa talvihoitokauden 2024 - 2025. Kiinteistöhoito ja konelumityöt kilpailutetaan alkuvuoden aikana.

Asuntotoimistossa työskentelee yksi henkilö, joka isännöitsijän toimen ohella toimii lisäksi molempien yhtiöiden toimitusjohtajana. Työtehtävät jakaantuvat laaja-alaisesti asumisen sektorin eri osa-alueille isännöinnistä talouteen ja hallintoon. Isännöitsijä hoitaa Kiinteistö Oy Järvenneidon ja Kiinteistö Oy Mäyrän vuokratotaloyhtiöiden lisäksi kunnan suoraan omistamien 51 asunnon vuokrasopimuksiin, vuokravalvontaan ja isännöintiin liittyvät tehtävät sekä Utajärven kunnan yleiset asuntotoimen tehtävät.

Kiinteistö Oy Järvenneito

Kiinteistö Oy Järvenneidolla on vuokrattavia asuntoja 83 kappaletta. Yhtiön koko osakekannan omistaa Utajärven kunta. Rivitalot sijaitsevat eri puolilla taajamaa. Vuokratuotot arvioidaan noin 94 %:n käyttöasteen mukaan. Pitkäaikaisia lainoja lyhennetään 91.776,35 €. Yhtiöllä on asuntojen käyttöarvoon perustuva tasattu kokonaisvuokra. Kaikki vuokrat sisältävät lämmön. Käyttämästään kylmästä vedestä vuokralaiset maksavat kulutuksen mukaan 8,32 €/m³. Asukkailta perittäviä vuokria korotetaan 1.3.2025 lukien 0,15 €/m²/kk.

Yksi huoneistoremontti on suunnitteilla alkuvuodelle, muita isompia korjauksia ei ole suunnitteilla vuodelle 2025. Tavanomaisia huolto- ja korjaustoimenpiteitä toteutetaan tarpeen mukaan. Kehittämistoimenpiteitä jatketaan edelleen: Utahonka I/II (Honkatie 1) purku-urakka valmistuu viimeistään tammikuussa 2025. Tontin mahdollisesta myynnistä tai jatkokäytöstä päätetään alkuvuoden aikana. Ojarivin rivitalo, joka sijaitsee kunnalta vuokratulla tontilla osoitteessa Ahmasjärventie 19 puretaan kevään 2025 aikana ja tontin vuokrasopimus irtisanotaan. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus on myöntänyt purettaville kohteille 70 % purkuavustuksen. Avustusten maksatukset on haettava vuoden 2025 aikana. Ahmalassa sijaitseva B-talo odottaa purkua kylmillään. Talolle on mahdollista hakea valtion purkulupa ja rajoituksista vapauttaminen aikaisintaan sen jälkeen, kun kohteen Valtiokonttorin laina on maksettu loppuun syksyllä v. 2025.

Kiinteistö Oy Mäyrä

Kiinteistö Oy Mäyrä omistaa ja hallinnoi kerrostaloa, jossa on 23 asuntoa. Vähemmistöosakkaana on Stora Enso Oyj. Utajärven kunta on sopinut osakekaupoista Stora Enson kanssa. Kaupan toteutuessa Utajärven kunta omistaa yhtiön koko osakekannan. Vuodelle 2025 asuntojen käyttöasteeksi on arvioitu noin 97 %. Utajärven kunnalta olevaa peruskorjausaikaista lainaa lyhennetään vuosittain 7.063,90 €. Muita velkoja yhtiöllä ei ole. Tuuletusparvekkeiden kuntotutkimukset on tehty lokakuussa 2024 ja raportin valmistuttua päätetään mahdollisista jatkotoimenpiteistä ja tarvittaessa rahoituksen hakemisesta. Asukkailta perittäviä vuokria korotetaan 1.1.2025 lukien 0,40 €/m²/kk.

Kiinteistöyhtiöiden taloustiedot

	KIINTEISTÖ OY JÄR- VENNEITO	KIINTEISTÖ OY MÄYRÄ
Kunnan omistusosuus	100 %	82 %
VUOKRATUOTOT 100 %	526 359,00	134 519,40
Arvio tyhjänä olosta	31 650,00	4 000,00
Korjauksiin	63 418,00	15 830,00
Lainojen lyhennykset	91 776,35	7 093,79
TILIKAUDEN TU- LOS	1,44	0,80
Lainasaldo 31.12.2023	519 522,25	45 915,28

Kiinteistöyhtiöiden tavoitteet

Asia	Tavoite
Kysyntää vastaavat, toimivat vuokra-asunnot	-Korkea käyttöaste ja hyvä asukastyytyväisyys
Vuokra-asuntojen kunnossapitäminen, asukasviihtyvyyden ylläpito ja parantaminen	-Asuntojen kosteusmittaus aina muuttojen yhteydessä ja remontointi tarpeen mukaan. Epäkelpoja asuntoja ei vuokrata ennen remonttia. Remonttien kiireellisyys arvioidaan erikseen. -Asukaskokouksia vuosittain, vähintään 1/vuosi/yhtiö (laki Yhteishallinnosta)
Kehittämistoimenpiteet	-Salkutuksen ylläpito/ tarvittaessa päivittäminen -Asuntokannan kehittämistä jatketaan, v. 2025 saatetaan loppuun purkutoimet niissä kohteissa, jotka ovat saaneet valtion purkuavustuksen -Lisäksi valmistellaan yhden talon purkamista v. 2026 (purkuavustus?) -Hallitus päättää vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä tulevan vuoden toimenpiteet ennalta laadittujen suunnitelmien pohjalta esim. lämmitystapamuutos Mannintie 8 v. 2027, ulkomaa-lauksia ja -korjauksia v.2028 - -Ladattavien täyssähköautojen/-hybridautojen latausmahdollisuuksien selvittäminen pihapiireittäin kysynnän mukaan (ei mahdollista kaikissa pihapiireissä), yksi lataustolppa käytössä

1.8. Utajärven yrityspuisto Oy

Utajärven Yrityspuisto Oy on Utajärven kunnan teollisuuden ja elinkeinojen kehittämissyhtiö. Yrityspuisto Oy kehittää alueen yritys ympäristöä ja luo edellytyksiä uusien yritysten syntyyn sekä tukee alkavien ja jo toimivien yritysten toimintaa. Utajärvi panostaa voimakkaasti alueen elinkeinoelämän kehittämiseen. Yrityspuisto kehittää erityisesti Hietaselän vierivoima- aluetta sekä Mustikkakankaan ja Lämpötien teollisuusalueita. Teollisuusalueen laajeneminen ja yritysten kasvun mahdollistaminen korostuu alueen kaavoituksen valmistuessa. Edistämme yritystoimintaa Utajärvellä luomalla edellytyksiä ja olemalla luotettava kumppani Utajärven kunnan elinkeinostrategian mukaisesti. Asenteemme mahdollistaa elinkeinoelämän toimintaympäristön kehittämisen asiakaslähtöisesti yhteistyössä kaavoituksen, rakennusvalvonnan ja ympäristötarkastuksen kanssa. Teemme kehittämistoimia hiiliviisaasti.

Utajärven Yrityspuisto Oy toteuttaa maksutonta, ennakoivaa ja aktiivista yritysneuvontaa sekä alueen monipuolista elinkeinoelämän kehittämistä, markkinointia ja viestintää. Toteutamme myös yhteisiä tilaisuuksia, tapahtumia ja koulutuksia. Autamme ja neuvomme yrityksen koko elinkaareen liittyvissä kysymyksissä: yrityksen perustaminen, yritystoiminnan ja osaamisen kehittäminen, rahoitus ja yritystuet, verkostoituminen, tontti- ja toimitilakysymykset, yrityksen myynti sekä omistajanvaihdokset. Yritysneuvontapalvelumme on henkilökohtaista, luottamuksellista ja maksutonta.

Yrityspuisto toimii tiiviissä yhteistyössä Oulujokilaakson kuntien ja Uusyrityskeskukseen kanssa. Lisäksi Yrityspuisto Oy tukee osaltaan Geopark alueen matkailualan yrittäjyyden kasvu- ja kehittymismahdollisuuksia yhteistyössä Humanpolis Oy:n kanssa.

Teknistä osaamista ostetaan Utajärven kunnalta ja kirjanpito palvelut ostetaan tilitoimistolta. Yhtiön palveluksessa on vuonna 2024 kolme täysiaikaista työntekijää sekä yksi tuntipalkkainen työntekijä

Utajärven yrityspuisto Oy:n tuloslaskelma

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Liikevaihto	402 854	360 000	400 000	360 000	360 000
Liiketoiminnan muut tuotot	15 717	4000	4000	4000	4000
Poistot ja arvonalentumiset	131 690	131 600	140 000	128 000	120 000
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-116 751	1 000	1 000	5 000	5 000
Tase	2 494 938	2 550 000	2 450 000	2 400 000	2 400 000
Oma pääoma	2 179 555	2 200 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000
Lainakanta	212 500	187 500	162 500	137 500	112 500

Tilikausi 2025 tulee olemaan näillä vuoden 2024 kaltainen liikevaihdon ja tuloksen osalta. Yrityksen poistot ovat hieman suuremmat kuin vuonna 2024 isojen investointien johdosta. Apteekin tilojen rakentaminen, lämmitystapamuutos ja peruskorjaukset Mustikkakankaan halleihin sekä leipomopalvelun remontti vuonna kasvattavat poistoja. Kassatilanteen ansiosta korjaukset on kyetty maksamaan kassavaroilla ja korkojen nousu on mahdollistanut myös hieman korkotuottoa. Lainojen korkomenot ovat pienemmät, koska lainoja on maksettu suunnitelman mukaisesti pois. Kiinteistöjen kunto on hyvä ja vuokrausaste on 100%.

Maailmantalouden, kustannusten nousun ja investointien lykkäysten vuoksi vuonna 2026 odotetaan investointeja alueelle. Haastava maailmanpoliittinen uusiutuvan energia lisääntyminen tuo mahdollisuuksia myös uudenlaiseen liiketoimintaan uudenaikaisessa toimintaympäristössä, jota meidän tulee osaltamme mahdollistaa.

Yrityspuiston tehtäväkuva laajenee TE-uudistuksen myötä. Tiivistämme entisestään yhteistyötä työllisyyspalveluiden kanssa. Tehokas työnvälitys perustuu, sekä työnantajien tarpeiden, että työnhakijoiden tuntemiseen. Palvelussa kohtaa yritysten tarve saada osaavaa työvoimaa, ja työnhakijan sijoittuminen työmarkkinoille. Työnvälityspalvelut toteutetaan aktiivisessa ja tiiviissä yhteistyössä Utajärven työllisyyspalveluiden ja Utajärven Yrityspuisto Oy:n kanssa. Ura- ja rekrytointitilaisuuksia järjestetään yhteistyössä Utajärven työllisyyspalveluiden kanssa.

1.9. Hankkeet

Biohiilen aika -hankkeessa valmistetaan bio- ja hydrohiiltä rakentamisessa syntyvästä purkupuusta, nopeasti kasvavista biomassoista kuten hampusta, sekä kosteista (jäte)biomassoista.

Entisten turvemaiden mahdollisuudet biohiilen raaka-aineen tuotannossa selvitetään. Valmistusprosessien energia- ja kustannustehokkuutta parannetaan hankkeessa kehitettävän digitaalisen kaksosen sekä liiketoimintamahdollisuuksien arvioinnin avulla. Hiilituotteiden ominaisuudet selvitetään yksityiskohtaisen karakterisoinnin avulla ja niiden ominaisuudet optimoidaan eri sovelusaloille sopiviksi (maanparannus, lannoitekäyttö, metallurginen teollisuus, veden puhdistus, kasviterveyden edistäminen). Hankkeen aikana selvitetään myös hiilituotteiden valmistuksessa syntyvien sivutuotteiden sekä kuusen kuoren uuttojäännöksen hyödyntämismahdollisuudet. Hiilituotteiden pitkäaikaisvaikutuksia (ml. maaperän hiilensidontakyky) seurataan peltokokeilla yhteistyössä Oulun yliopiston vetämän BioDigi-hankkeen kanssa. Hanke tukee pk-yritystoiminnan vahvistamista sekä tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kehittämistä kiertotalouden ja yhteiskunnan hiilineutraalisuustavoitteen toteutumisen näkökulmista.

Hankkeen hallinnoija on Oulun yliopisto. Hanke toteutetaan ajalla 1.9.2023 – 31.8.2026 ja Utajärven kunta osallistuu siihen yhden työntekijän panoksella. Utajärven kunta on osatoteuttajana useassa hankkeen työpaketissa ja vetää työpakettia ”Tiedotus”.

Oulujoen moninaiskäyttö (Oumo-hankkeet) Oumo puitesopimuksen ovat allekirjoittaneet vuosille 2022-2025 seuraavat osapuolet: Fortum Power and Heat Oy (Fortum), Oulun Energia Oy, Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskukset sekä Oulujoen vesistöalueen kunnat. Sopimuksessa sovitaan säännösteltyjen vesistöjen ympäristöolojen parantamisesta ja vesivoiman tuotannosta aiheutuneiden haittojen vähentämistä koskevien hankkeiden rahoittamisesta Oulujoen vesistöalueen kunnissa. Sopimuksen osapuolet voivat tehdä vuosittain hanke-esityksiä. Rahoitettavista hankkeista päätetään puitesopimuksen ohjausryhmän kokouksessa. Kaikissa hankkeissa on kuntien rahoitusosuus. Yksittäisissä hankkeissa rahoitusosuudet voivat vaihdella.

Vuodelle 2025 ei ole suunniteltu uusia Oumo-hankkeita. Utajärvi on mukana kuitenkin yhteishankkeissa: Lohenpoikasten istutus, Montan kalojen kiinniottolaitteen käyttö ja ylisiirrot sekä ylisiirrettyjen lohien lisääntymisen seuranta.

Oulujoen vesistöalueen vesivisio/arvovesi hanke jatko-osa 2. Kainuun ELY-keskus on toteuttanut yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa Oulujoen vesistön vesivisiohankkeen esiselvityksen.

Vuodelle 2024 on valmisteltu jatkohankehakemus ja -suunnitelma: ”Suunnittelun välineitä ja työkaluja ilmastokestävyuden vahvistamiseksi Oulujoen vesistöalueella” (Arvovesi 2). Hankkeessa valmisteltaisiin vesistöalueen yhteistyösopimus sekä neuvoteltaisiin sopimuksen koordinoivan tahon ehdokkaan/ehdokkaiden kanssa pyrkien löytämään hyvä taho vesistövision eteenpäin viemiseksi. Hankkeessa pilotoitaisiin maa- ja metsätaloudelle laadittavaa vesienhallinta- ja ilmastosuunnitelmaa Oulujoen alueella ja Kainuussa sekä kehitettäisiin ja testattaisiin työkalua pienvesien ilmastomuutosherkkyyden arvioimiseksi.

Valo -hanke. Valtakunnallinen omistajanvaihdoksen osaamiskeskittymä -hankkeessa kehitetään valtakunnallinen omistajavaihdoksen digitaalinen palvelualusta, jonka sisältämiä palveluja ovat esim. ostajan ja myyjän itsearviointitestit, interaktiivinen OV-palvelupolku, tieto- ja materiaalipankki ja verkkokoulutus. Sähköiset palvelut sujuvoittavat erityisesti harvaanasuttujen alueiden omistajan- ja sukupolvenvaihdoksia.

GlocalFlex. Utajärven kunnalle, Skartalle ja VTT:lle on myönnetty Euroopan unionin puhtaaseen energiaan siirtymiseen tarkoitettua Horizon- tutkimusrahoitusta vuosille 2024-2026 energianjakelua koskevien älyverkkoratkaisujen selvittämiseksi osana VTT:n koordinoimaa GLocalFlex -hanketta. Hankkeessa on mukana 7 Euroopan maata. Utajärvelle tehtävä ratkaisu on teollisuusmittakaavassa ainutlaatuinen, muiden maiden ratkaisut keskittyvät kotitalouksiin.

Muut kehittämishankkeet

Kustannuspaikan nettosumma on varaus yhteishankkeiden maksuosuuksiin (Lentoliikenteen kasvu-, Kiertola-, Kasva-, Vihreä siirtymä- ja Vety -hankkeisiin)

Kiertola -hanke

Luonnonvarojen älykäs käyttö digitaalisella kiertotalouden ohjauksella toteutetaan Iin Micropolis Oy:n kanssa. Hanke on kolme vuotinen ja alkaa 1.10.2023. Hankkeen tavoitteena on tuottaa ratkaisuja, joilla Pohjois-Pohjanmaalla parannetaan materiaalien tehokkaampaa käyttöä saattamalla yhteen materiaalin tuottajat ja käyttäjät reaaliaikaisten digitaalisten alustojen avulla. Hanke luo ilmastoviisaita ratkaisuja, jotka lisäävät talouden kasvua, työtä, liiketoimintaa, veto-voimaa ja parempaa ympäristöä.

Vetypilot -hanke

Vetypilot -hanke on yhteistyöprojekti Oulun Yliopiston ja Skartan kanssa. Siinä tutkitaan vedyn tuotanto- ja käyttömahdollisuuksia osana paikallista vierienenergiaratkaisua tekniikan ja talouden näkökulmista. Utajärven kuntaan suunnitellaan vihreää sähköntuotantoa (aurinkopaneelit ja tuulivoima). Energiaa tuotetaan ja käytetään pääasiassa omaan tarpeeseen teollisuuden ja muiden käyttäjien toimesta. Energia on hiilineutraalia energiaa, joka pienentää hiilijalanjälkeä. Hankkeen avulla pyritään valmistutumaan tulevaisuuden vety-yhteiskuntaan.

- Tutkimusprojektissa tehdään vedyn tuotannon systeemivaihtoehtojen teknistaloudelliset laskelmat
- Selvitetään vetytankkauksen viranomaisvaatimukset
- Arvioidaan vedyn paikallisen tuotannon volyymit ja toteutusvaihtoehdot
- Vedyn varastointiratkaisu
- Aurinkovety tulevaisuuden vaihtoehtona tuulivoiman rinnalla
- Vedyn tuotanto liikennepolttoaineeksi
- Vedyn käyttö raskaan liikenteen polttoaineena

Tehdään johtopäätökset ja suositukset vihreän vedyn paikalliseen tuotantoon liittyen. Hankkeen kesto 2023-2025.

KASVA -hanke

Kasva eli Kestävää kasvua mikro- ja pienyrityksiin TKI- toimijoiden ja yrityspalveluiden maa-kunnallisella yhteistyöllä -hanke pyrkii kehittämään alueen yritystoimintaa kestäväan ja kannattavaan kasvuun. Utajärvellä tuetaan yritysten kasvua ja verkostoitumista, sekä kehitetään Yrityspuiston käyttöön kattava kontaktointimalli, joka tehostaa viestintää yritysten suuntaan.

Ryhmähankkeen päätoteuttajana on Oulun Yliopisto ja Utajärven Yrityspuiston ohella osatoteuttajina ovat Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy, Nivala-Haapajärven seutu NIHAK ry, Limingan kunta, Centria-ammattikorkeakoulu Oy, Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä sekä Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjät ry. Hanke rahoitetaan rakennerahaston Oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta (JTF), rahoittajana on Pohjois-Pohjanmaan liitto.

Elinvoiman hankkeiden Toimintakatteet, ulkoiset ja sisäiset erät

Hanke	TA 2025
Rokua Geopark -kehittäminen	87 937
Oulun Seudun Leader	20 000
Muut kehittämishankkeet	46 300
Oulujoen moninaiskäyttö	9 800
Vaelluskalat Montta	6 000
YHTEENSÄ	170 037

1.10. Talousarvion rakenne ja sitovuus

Määrärahat ja tuloarviot voidaan talousarviossa määrätä sitoviksi joko brutto- tai nettoperiaatteen mukaan. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetään sitovuustasosta. Nettoperiaatella tarkoitetaan sitä, että valtuusto päättää talousarviossa tulojen ja menojen erotuksen määrärahana. Utajärven kunnassa on käytetty nettoperiaatetta käyttötalousosan määrärahoissa.

Yhteenveto määrärahoista ja tuloarvioista (sisäiset ja ulkoiset erät)

	Sitovuus	Määrärahat TA 2025	Tuloarviot TA 2025
Käyttötalousoosa			
Hallintopalvelut	N	2 150 345	
Elinvoimapalvelut	N	462 479	
Hyvinvointipalvelut	N	2 040 221	
Kasvatuspalvelut	N	6 931 711	
Elinympäristöpalvelut	N	16 903	
Tuloslaskelmaosa			
Verotulot	B		7 433 000
Valtionosuudet	B		5 460 962
Korkotuotot	B		12 020
Muut rahoitustuotot	B		7 800
Korkomenot	B	180 000	
Muut rahoitusmenot	B	1 650	
Satunnaiset erät	B	0	0
Investointiosa			
Hallintopalvelut	B	26 000	
Elinvoimapalvelut	B	0	
Hyvinvointipalvelut	B	0	
Kasvatuspalvelut	B	350 000	
Elinympäristöpalvelut	B	535 000	
Rahoitusosa			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	B	0	
Antolainasaamisten vähennys	B		25 000
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lisäykset	B		500 000
Pitkäaikaisten vähennykset	B	1 175 000	
Lyhytaikaisten muutokset	B		
Oman pääoman muutokset	B		
Vaikutus maksuvalmiuteen			430 527
Yhteensä		13 869 309	13 869 309

2. KÄYTTÖTALOUS

Elinkeinoprosessi

Kunnan elinkeinoprosessiin kuuluvat toiminnot, joilla mahdollistetaan kunnan elinkeinoelämän kehittäminen. Käytännössä siihen kuuluvat kunnan elinympäristöpalvelut, kunnan asumispalveluiden palvelukokonaisuudet sekä Utajärven Yrityspuisto Oy ja alueellinen osakkuusyhtiö Humanpolis Oy. Kunnan elinkeinoprosessin toimenpiteitä rahoitetaan kunnan elinvoimapalveluiden ja elinympäristöpalveluiden budjetista.

Kunnanjohtaja, Yrityspuisto Oy:n toimitusjohtaja ja elinympäristöpalveluiden johtaja muodostavat kunnan elinkeinojohtotiimin, jonka kautta säännöllinen yhteistyö yhtiön ja kunnan välillä mahdollistuu. Tämän lisäksi Yrityspuisto Oy:n toimitusjohtaja on kunnan johtoryhmän jäsen ja hänellä on läsnäolo-oikeus elinkeinovaliokunnan kokouksissa. Humanpolis Oy:n operatiivista yhteistyötä tehdään Utajärven Yrityspuisto Oy:n kautta sekä kunnan markkinointi- ja viestintäasiantuntijan toimesta yhteisen viestintätiimin kautta ja elinympäristöpalveluiden kautta ympäristöjaostossa. Utajärven Yrityspuisto Oy toteuttaa kehitysyhtiönä maksutonta yritysneuvontaa, markkinointia ja viestintää sekä toteuttaa yhteisiä tilaisuuksia, tapahtumia ja koulutuksia.

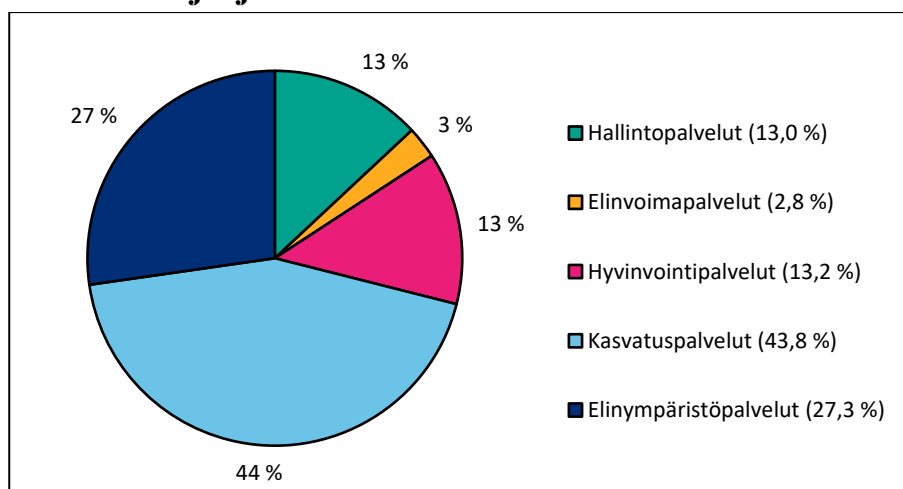
Hyvinvointiprosessi

Kunnan hyvinvointiprosessi käsittää kunnan hyvinvointi- ja sivistyspalvelu- ja kasvatustalouden kokonaisuudet. Hyvinvointipalveluihin kuuluvat kotoutuminen-, työllisyyspalvelut sekä yleinen hyvinvoinnin- ja terveyden edistäminen. Sivistyspalveluihin kuuluvat kirjasto, kulttuuri, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä etsivä nuorisotyö. Kasvatustalouteen kuuluvat perusopetustoimi, lukio ja varhaiskasvatustaloudet.

Toimintakulujen jakautuminen

Käyttötalousovosassa asetetaan kunnan varsinaiselle toiminnalle tavoitteet ja tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Valtuusto päättää käyttötalousovosan kokonaisuuksista, joille tavoitteita, määrärahoja ja tuloarvioita esitetään.

Toimintakulujen jakautuminen

2.1. Hallintopalvelut (50)**2.1.1. Hallintopalvelut yhteensä****Talousluvut - Hallintopalvelut**

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2023	TA 2024	TA 2025	24->25
Toimintatuotot				
Myyntituotot	483 599	535 018	4 100	-99,2 %
Tuet ja avustukset	49 008	40 000	33 500	-16,3 %
Toimintatuotot yht.	532 607	575 018	37 600	-93,5 %
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-749 193	-883 966	-886 879	0,3 %
Palvelujen ostot	-1 358 077	-1 444 212	-1 149 766	-20,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-49 982	-43 690	-40 100	-8,2 %
Avustukset	-88 500	-80 000	-60 000	-25,0 %
Vuokrakulut	-54 451	-39 300	-32 200	-18,1 %
Muut toimintakulut	-21 968	-3 450	-19 000	450,7 %
Toimintakulut yht.	-2 322 172	-2 494 618	-2 187 945	-12,3 %
Toimintakate	-1 789 565	-1 919 600	-2 150 345	12,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-243	-44 330	-161 830	265,1 %
Tulosalue yhteensä	-1 789 808	-1 963 930	-2 312 175	17,7 %

2.1.2. Hallintopalveluiden kuvaukset

Palvelukuvaukset

Kunnan hallinto- ja tukipalveluprosessi käsittää kunnan hallinnon ja tukipalveluiden palvelukonaisuudet. Tehtäväalue sisältää luottamuselinhallinnon, taloushallinnon, henkilöstöhallinnon, tiedonhallinnan ja yleishallinnon sekä yleisen kuntaviestinnän menot.

Hallinto tuottaa poikkihallinnollisesti toimialueiden toimistopalvelut, asiakas- ja yhteispalvelut (KELA ja TE-toimisto), henkilöstö- ja talouspalvelut sekä tiedonhallinnan palvelut ja vastaa henkilöstön työsuojeluun ja työhyvinvointiin liittyvistä toimista.

Utajärven kunnan poikkihallinnollisia tukipalveluita hankitaan in-house-yhtiöiltä. Monetra Oulu Oy tuottaa talous- ja henkilöstöhallinnon palveluita, ja LapIT Oy:ltä hankitaan ICT-infra ja perustietotekniikan palveluita. Petteri Orpon hallituksen kaavailema 10 prosentin vähimmäisomistusvaatimus saattaa aiheuttaa merkittäviä muutoksia kunnan tukipalveluiden järjestämiseen ja nykyisiin hankintoihin. Nykyinen odottava tilanne asettaa myös varauksellisuutta organisaation toiminnan kehittämiseen.

LapIT Oy:n tuottamien ICT-infra ja perustietotekniikan palveluiden käyttöönotto, siirtyminen LapIT Oy:n ICT-ympäristöön ja palveluprosesseihin on saatu vuoden 2024 aikana suurelta osin toteutettua, osa käyttöönottoprojektin toiseen vaiheeseen kuuluvista toimenpiteistä jatkuu vielä vuoden 2025 aikana. Käyttöönottoprojektin kolmannen vaiheen mukainen käytöstä poistuvien palveluiden hallittu alasajo toteutetaan 2025 vuoden aikana. LapIT Oy:n kanssa vuoden 2022 lopulla solmittu puitesopimus on tehty määräaikaisena vuoden 2025 loppuun asti, jatkuen toistaiseksi voimassa olevana jollei sopimusta erikseen irtisanota. Näin ollen kyseisen puitesopimuksen ja sen alaisten palvelusopimusten asianmukaisuutta sekä tuotettujen palveluiden toimintaa tullaan arvioimaan vuoden 2025 aikana.

Kunnan yhteistyö Monetra Oulu Oy:n kanssa talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelutoiminnassa on pääosin vakiintunutta, tiettyjä toimintaprosesseja tullaan vuoden 2025 aikana tarkastelemaan toiminnan sujuvoittamiseksi. Henkilöstöhallinnon toiminnoissa on otettu käyttöön Monetran tarjoamat tietojärjestelmät, taloushallinnon toiminnoissa käytetään toistaiseksi kunnan tietojärjestelmiä. Siirtyminen Monetran tarjoamiin taloushallinnon tietojärjestelmiin toteutunee nykyisen arvion mukaan 2-3 vuoden kuluttua.

Vuoden 2025 aikana jatketaan kunnan ohjeistuksien ajantasaistamista ja päivittämistä hallinnon toimesta, tärkeimpiä päivityksen kohteita ovat riskien hallintaan ja sisäiseen valvontaan liittyvät ohjeistukset, konserniohje sekä hyvä hallinto- ja johtamistapa tytäryhtiössä. Lisäksi valmistellaan valtuuston päätöksentekoa varten asiakirja, jossa linjataan kunnan periaatteet antolainauksiin ja takauksiin.

LISÄÄ ASUKKAITA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025

Vuoden 2025 toimenpiteet ja mittarit

Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025

Tulostavoite:

Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia

<p>Väestön keski-ikä vuonna 2035 on alle 60 vuotta</p> <p><u>Toimenpiteet:</u> Mahdollistetaan etätyö ja moderni asuminen maaseutumaisessa ympäristössä.</p> <ul style="list-style-type: none"> Sähköisten palveluiden ajantasaistaminen ja kehittäminen <p>Palveluiden toimivuuden ja laadun ylläpitäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> Kuntalaiskysely palveluiden toimivuudesta kahden vuoden välein. 	<p>Mahdollistetaan sähköinen asiointi kunnan tuottamissa palveluissa.</p> <p>MITTARI: Vuoden 2025 aikana on toteutettu vähintään 2 uutta sähköisen asiointin toteutusta.</p> <p>Digitalisaation edistämistä ohjaavan kunnan digiohjelman laatiminen.</p> <ul style="list-style-type: none"> MITTARI: Digiohjelma on laadittu ja ohjelman toimenpano on käynnistynyt. <p>Kuntalaiskyselyn tekninen toteutus hallinnon toimesta. Johtoryhmä vastaa toteutuksesta muilta osin.</p> <ul style="list-style-type: none"> MITTARI: Kuntalaiskysely on toteutettu
--	--

KUNNAN VETO- JA PITOVOIMA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025

Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025

Vuoden 2025 toimenpiteet ja mittarit

Tulostavoite:

Kuntalaiset löytävät ja saavat tiedon helposti yhteisistä asioista.

Kehitetään kuntalaistiedottamista nykyaiseksi ja kuntalaisia osallistavaksi.

- Viestinnän monikanavaisuus.

Utajarvi.fi -verkkosivuston kehittäminen jatkuu

- MITTARI:** Verkkosivuilla kävijöiden määrän kasvu

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Utajärven kunnan sisäinen valvonta toteutuu käytännössä kunnan johtamis-, suunnittelu- ja ohjauskäytännöissä. Sisäisen valvonnan järjestämismääräys on kunnanhallituksella. Sisäinen valvonta on osa johtamista ja samalla johtamisen apuväline, se tuottaa tietoa ja analyyskejä johdon tarpeisiin. Kunnan sisäistä valvontaa toteutetaan operatiivisella tasolla tilivelvollisten johtavien viranhaltijoiden toimesta. He vastaavat oman alueensa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja toimivuudesta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi dokumentoidaan systemaattisesti kunnan eri tasoilla. Arvioinnin suorittaminen toimialoittain mahdollistaa kattavan arvion sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyistä ja niiden toimivuudesta. Arvioinnissa tunnistetaan merkittävien riskien lisäksi toiminnallisia ja taloudellisia ja vahinkoriskejä. Tunnistettujen merkittävien riskien lisäksi esitetään niille määriteltyjä riskienhallinnan toimenpiteitä.

Sisäisen valvonnan rakenteet ja menettelytavat perustuvat hallintosääntöön, toiminnan ja talouden suunnitteluun sekä seurannan menettelyihin, toimintojen prosessikuvauksiin ja työ- ja tehtäväkuvauksiin. Keskeisimpänä kehittämishaasteena on riskikartoituksen toteutus määräajoin ja sen pohjalta riskienhallinnan kehittäminen ja organisointi.

Hyvä hallintotapa toteutuu palvelualueilla lakien, sääntöjen ja ohjeiden noudattamisella asioiden valmistelussa, päätöksenteossa ja toimeenpanossa. Keskeisiä, toimintaa ohjaavia normeja ovat muun muassa kuntalaki ja kunnan hallintosääntö sekä muut sisäiset säännöt ja ohjeet. Hyvä hallinto- ja johtamistapa kuntakonsernissa ohjeistus on hyväksytty vuonna 2014 ja Utajärven kunnan riskienhallintapolitiikka on hyväksytty vuonna 2016. Kuntapäätäjien ja viranhaltijoiden päätöksenteon tueksi tuotetaan neljännesvuosittain ajantasaista tietoa kunnan taloudellisesta tilanteesta.

Tiedonhallinta

Hallinto- ja tukipalvelut, jossa toimii asiakirjahallinnon ja tietohallinnon asiantuntijayksiköt, tuottaa poikki-hallinnollisesti tiedonhallinnan ohjaavia tehtäviä koko organisaatiolle. Toimintaa johtaa hallintojohtaja. Asiakirjahallinnon tehtäväalue kattaa asiakirjatiedon hallinnan koko elinkaar-ajalta, kun taas tietohallinnon tehtäväalue painottuu tiedonhallinnan teknisiin ratkaisuihin sekä ICT-palvelu- ja tietojärjestelmätoimittajien toimittajayhteistyöhön.

Kunnan tiedonhallintaa ohjaavat keskeiset politiikat ja ohjeet sekä tiedonhallintamalli on laadittu 2023 ja 2024, ja näiden ajantasaisuutta tullaan vuoden 2025 aikana tarkastelemaan huomioiden uudistuva lainsäädäntö sekä muutokset toimintaympäristössä. Myös asiakirjatiedon hallintaa ohjaavaa sekä sujuvan asianhallinnan ja sähköisen arkistoinnin mahdollistavaa tiedonohjaussuunnitelmaa tullaan ajantasaistamaan ja päivittämään vuoden 2025 aikana.

Henkilöstösuunnitelma

Nykyaikainen johtaminen on osa Utajärven kunnan strategiaa. Utajärven kunnan henkilöstöohjelman visio on kunnan strategiaa toteuttava, hyvinvoiva, ammattitaitoinen, osaamistaan uudistava, yhteistyötaitoinen, laatu- ja kustannustietoinen henkilöstö. Kunnan henkilöstöpolitiikan tavoitteena on vahvistaa kunnan tiimiorganisaatiota, yhteisöllisyyttä, kiinnittää huomiota henkilöstön jaksamiseen ja taata mahdollisuudet henkilökunnan keskeiseen vuorovaikutukseen. Kunnan yhteisöllisyyttä rakennetaan määrätietoisesti. Tavoitteena on, että jokainen työntekijä tuntee kuuluvansa kunnan työyhteisöön, arvostaa kunnan toiminta-ajatusta ja sitoutuu kunnan yhteisiin tavoitteisiin ja viestittää positiivisista asioista niin ulkoisesti kuin sisäisesti.

Henkilöstösuunnittelun keskeisin lähtökohta on huolehtia henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin ylläpitämisestä ja kehittämisestä. Edellä mainittuihin kokonaisuuksiin resursointi varmistaa henkilöstön osaamisen, työmotivaation ja laadukkaan palvelutuotannon.

Työntekijöiden hyvinvointia tuetaan ePassilla, yhteisillä virkistyspäivillä, tarjoamalla työsuhdepolkupyörä- ja ravintoetu sekä muilla mahdollisilla virkistystapahtumilla. ePassin arvo on työntekijälle 120 €/vuosi ja työnantajakustannukset perustuvat sen todelliseen käyttöön. Kunnan työntekijöillä on käytössään veroton työsuhdepolkupyöräetu osana palkkaa enintään 1200 euroon asti vuodessa (etu annetaan palkanosana). Henkilöstön työterveyshuolto ostetaan Oulunkaaren Työterveys Oy:ltä.

Henkilöstö

Henkilöstöjohtamisessa korostuu pitkäjänteinen henkilöstövoimavarojen suunnittelu, jonka lähtökohdan ja perustan muodostavat organisaation visio, strategia ja arvot. Kunnan strategisen henkilöstöjohtamisen tavoitteena on sekä organisaation tuloksellisuuden ja kilpailukyyn, että työelämän laadun samanaikainen toteutuminen. Henkilöstöstrategiassa määritellään henkilöstöön kohdistuvat määrälliset ja rakenteelliset sekä osaamiseen ja työhyvinvointiin liittyvät tavoitteet. Strategian määrittelyssä otetaan huomioon myös organisaation taloudelliset resurssit. Strategisen henkilöstösuunnittelun tavoitteena on tunnistaa henkilöstön vahvuudet ja kehittämiskohteet sekä toimintaympäristön muutoksiin kytkeytyvät mahdollisuudet ja uhat.

Kunnassa on 1.1.2025 täytettynä 121,68 virkaa ja toimea, joista vakituisesti täyttämättä on 19,8.

Utajärven kunta	1.1.2021	1.1.2022	1.1.2023	1.1.2024	1.1.2025
Elinvoimapalvelut	0	0,2	0,2	0	0
Elinympäristöpalvelut	27,3	26,2	28,18	26,68	24,68
Hyvinvointipalvelut	2,75	3,25	10,7	11,7	12,7
Kasvatuspalvelut	72,2	78,6	88,6	80,3	71,3
Hallinto/tukipalvelut	10,75	10,75	10,75	11	13
Yhteensä	113	119	131,98	129,68	121,68

2.2. Elinvoimapalvelut (51)**2.2.1. Elinvoimapalvelut yhteensä****Talousluvut - Elinvoimapalvelut**

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2023	TA 2024	TA 2025	24->25
Toimintatuotot				
Myyntituotot	860	0	0	-
Tuet ja avustukset	9 041	0	0	-
Muut toimintatuotot	5 342	0	0	-
Toimintatuotot yht.	15 243	0	0	-
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-32 008	-3 479	0	-100,0 %
Palvelujen ostot	-449 415	-485 245	-444 679	-8,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 055	-2 500	-3 500	40,0 %
Avustukset	-63 775	-50 400	0	-100,0 %
Vuokrakulut	-21 692	-18 940	-12 800	-32,4 %
Muut toimintakulut	-4 878	0	-1 500	-
Toimintakulut yht.	-587 824	-560 564	-462 479	-17,5 %
Toimintakate	-572 581	-560 564	-462 479	-17,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-9 317	-9 330	-9 330	0,0 %
Tulosalue yhteensä	-581 898	-569 894	-471 809	-17,2 %

2.2.2. Elinvoimapalveluiden kuvaukset

Palvelukuvaukset

Elinvoimapalveluiden vastuulla on pääasiassa ”lisää työpaikkoja” ohjelmassa esitetyt tulosta-voitteet.

Elinvoimapalveluiden budjetin kautta kehitetään Yrityspuisto Oy:n ja Humanpolis Oy:n lisäksi kunnan poikkitoiminnallista elinkeinoelämää ja resursoidaan strategian toimenpideohjelmia tukevia toimenpiteitä ja kehittämishankkeita, sidosryhmäverkostoyhteistyötä ja koko kunnan markkinoinnin ja viestinnän toimenpiteitä. Elinvoimapalveluiden resurssien kautta mahdollistetaan myös alueellinen ja kansallinen verkostoyhteistyö. Tämä tapahtuu käytännössä mm. kuntaverkoston, eri kehitysyhtiöiden ja yrittäjäjärjestöjen ja -verkostojen sekä Oulujokilaakson kuntien, ministeriöiden ja Kuntaliiton yhteistyön kautta.

Elinvoimapalveluiden resurssien myötä tavoitteena on vahvistaa koko kunnan elinvoimaa, houkutella kuntaan lisää yrittäjiä ja asukkaita yhteistyössä kunnan hyvinvointi- ja elinkeinoprosessin sekä tytäryhtiöiden kanssa. Kehittämishankkeiden osalta painopiste vuonna 2025 on erityisesti hiiliviisaiden ratkaisujen toimenpiteissä yhteistyön alueellinen lisääminen yritysten ja työtekijöiden välillä.

Vuonna 2025 Utajärven Yrityspuisto Oy:tä kehitetään ja resursoidaan strategian mukaisesti kehitysyhtiönä erillisen sopimuksen mukaisesti. Yrityspuiston tehtävänä on yritysten ja niiden toimintaympäristön kehittäminen sekä alueen markkinointi. Yrityspuistossa autetaan ja neuvotaan yrityksen koko elinkaareen liittyvissä kysymyksissä: yrityksen perustaminen, yritystoiminnan ja osaamisen kehittäminen, rahoitus ja yritystuet, verkostoituminen, tontti- ja toimitilakysymykset, yrityksen myynti sekä omistajanvaihdokset. Vuonna 2025 yksi uusi merkittävä kokonaisuus on TE25 eli työ- ja elinkeinopalveluiden siirtyminen kuntiin. Tämä uusi palvelukokonaisuus tuo tullessaan elinkeinoelämän kehittämisen verkostoja ja rajapintoja. Tehokas työnvälitys perustuu, sekä työnantajien tarpeiden, että työnhakijoiden tuntemiseen. Palvelussa kohtaa yritysten tarve saada osaavaa työvoimaa, ja työnhakijan sijoittuminen työmarkkinoille. Työnvälityspalvelut toteutetaan aktiivisessa ja tiiviissä yhteistyössä Utajärven työllisyyspalveluiden ja Utajärven Yrityspuisto Oy:n kanssa. Ura- ja rekrytointitilaisuuksia järjestetään yhteistyössä Utajärven työllisyyspalveluiden kanssa.

Vuoden 2025 aikana tuetaan Humanpolis Oy:tä alueellisena yhteishanke- ja matkailuyhtiönä. Yhtiön strategiset kärkitavoitteet ovat: kansallisesti ja kansainvälisesti tunnettu Rokua UNESCO Global Geopark, Elinvoimainen ja houkutteleva Oulujokilaakso ja innovatiiviset ja laadukkaat palvelut. Kärkitavoitteiden toimenpiteet on esitetty ”lisää työpaikkoja” ohjelman taulukossa.

Elinvoimapalveluiden edunvalvonta- ja verkostoyhteistyön vuoden 2025 strategisesti merkittäviä edunvalvontakohteita ovat:

- VT22 edunvalvonta ja kehittäminen erityisesti Tervantieyhdistyksen kautta
- Tuuli- ja lähienergiakysymykset sekä vedyntuotanto: verkostoyhteistyö kohdentuu erityisesti vuonna 2023 käynnistyneiden alueellisten ja kansallisten kehittämishankkeiden toimeenpanon tueksi.
- Aktiivinen Geopark yritys- ja sidosryhmäyhteistyö
- Oulujokilaakson kuntien Ysi-tiimiyhteistyö
- Ympäristöministeriön kiertotalouden Green deal yhteistyö
- Hinku-kuntien verkostoyhteistyö
- muu kunta- ja sidosryhmäyhteistyö

Elinvoimapalveluiden hankevaraukset kohdennetaan vuodelle 2025 seuraaviin kärkihankkeisiin:

- Oulunseudun Leader
- Rokua Geopark ja Humanpolis Oy
- Utajärven kunnalle, Skartalle ja VTT:lle on myönnetty Euroopan unionin puhtaaseen energiaan siirtymiseen tarkoitettua Horizon- tutkimusrahoitusta vuosille 2024-2026 energianjakelua koskevien älyverkkoratkaisujen selvittämiseksi osana VTT:n koordinoimaa GLocalFlex -hanketta. Hankkeessa on mukana 7 Euroopan maata (Utajärven kunnalla ei omarahoitusosuutta).
- Valo-hanke, omistajanvaihdoshanke, ei omarahoitusosuutta
- Vety-pilot -hanke vuosille 2023-2025
- KASVA hankkeen Utajärven Yrityspuisto Oy omarahoitusosuus on 20 % vuosille 2023-2025
- Oulujoen moninaiskäyttö
- Oulujoen vesistöalueen vesivisio
- Kiertola- hanke: kiertotalousmateriaalien hallinta ja käyttö vuosille 2023-2026

Utajärven Yrityspuisto Oy vastaa kansainvälinen Horizon-, omistajanvaihdos-(Valo), Vety-pilot- sekä Leader- hankkeiden ja KASVA hankkeen koordinoinnista. Elinympäristöpalvelut vastaavat Biohiilen Aika, reitistö-, Oulujoen moninaiskäyttö-, Oulujoen vesistöalueen vesivisio- sekä Kiertola -hankkeiden toimeenpanosta ja arvioinnista.

LISÄÄ TYÖPAIKKOJA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025

Vuoden 2025 toimenpiteet ja mittarit

Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025

Tulostavoite:

**Elinkeinorakenteen monipuolistaminen.
Yrityksien määrän lisääminen.**

Toimenpiteet:

Edistämme yritystoimintaa luomalla edellytyksiä olemalla luotettava kumppani. Toimimme verkostomaisesti.

Yrityspuiston toiminnan kehittämisen ja vahvistaminen kunnan kehitysyhtiönä.

Tuemme uuden yrittäjyyden syntyä ja uusien

yritysten sijoittumista paikkakunnalle

sekä vahvistamme olemassa olevia yrityksiä.

Edistämme yritysten välistä yhteistyötä aktiivisesti.

Tarjoamme laadukkaan ja saavutettavan palvelun.

Tiivistämme yhteistyötä erityisesti vihreän siirtymän toimenpiteitä tukevien sidosryhmien, poliittisten päättäjien ja hankekumppaneiden kanssa ja lisäämme edunvalvontaa.

Yrityspuisto Oy: noudatetaan Utajärven Yrityspuisto Oy:n ja Utajärven kunnan sopimusta elinkeinopalvelujen tuottamisesta.

Yhtiö toteuttaa maksutonta, ennakoivaa ja aktiivista yritysneuvontaa sekä alueen monipuolista elinkeinoelämän kehittämistä, markkinointia ja viestintää.

Toteuttaa yhteisiä tilaisuuksia, tapahtumia ja koulutuksia.

Tekee yritysalueen ja -tonttien markkinointia.

Hankkii uusia yritystiloja ja suunnittelee uusia tontteja yhteistyössä yritysten ja kunnan kanssa.

Kehitetään toisen asteen koulutusmahdollisuuksia sekä tarjotaan työssäoppimismahdollisuuksia

Osallistuu Mustikkakankaan, Hietaselän ja Lämpötien alueiden kehittämiseen ja osallistuu kaavoitukseen.

Hyödyntää oppisopimuskoulutuksen, työssäoppimisen ja oppilaitosyhteistyön yhteistyötä työllisyyden parantamiseksi hyvinvointiprosessin toimijoiden kanssa.

Järjestää yrittäjien yhteisiä tilaisuuksia sekä yritysvierailuja.

Perehtyy parhaisiin käytäntöihin muualla, osallistuu yritystukiverkostojen koulutuksiin tapahtumiin ja tilaisuuksiin.

Edistää olemassa olevien hankkeita aktiivisesti sekä toimeenpanee alueen toimintaa edistäviä uusia hankkeita.

Hyödyntää ulkopuolista rahoitusta.

Kunnanjohtaja ja kunnanhallituksen puheenjohtaja osallistuvat yrityspuiston hallitustyöskentelyyn.

Yrityspuisto raportoi 4 kertaa vuodessa kunnanhallitukselle, valtuustolle ja osallistuu elinkeinovaliokunnan kokouksiin.

MITTARIT (YRITYSPUISTO):

Syntyy vähintään 12 uutta yritystä vuonna 2025.

1 kokonaisuus työpaja/yrittäjävalmennusta.

Vähintään 1 yhteinen suurempi yrittäjätapahtuma.

300 kappaletta toteutuneita yritystapaamisia ja/tai kartoituksia.

Vähintään 20 kpl rahoitus- ja tukihakemuksia.

UraUta messujen järjestäminen: 30 esille asettajaa ja 300 vierasta.

Vähintään 2 oppisopimuskoulutukseen liittyvää tilaisuutta työllisyyspalvelujen kanssa; kesätyöinfo ja yhteistilaisuus.

Vähintään 10 yrittäjätapahtumaa yhteistyössä Utajärven kunnan ja muiden sidosryhmien kanssa.

1-2 kertaa /kk elinkeinonjohtotiimin (kunnanjohtaja, elinympäristöjohtaja ja YP:n toimitusjohtaja) kokoontumiset.

<p>Alueellinen yhteistyö Oulujokilaaksossa: Humanpolis Oy</p>	<p>Arvioidaan toiminnan ja palvelujen laatua sekä kehitetään ja uudistetaan tapaa toimia arvioinnin ja yritysten tuottaman tiedon pohjalta.</p> <p>Markkinoinnilla luodaan positiivista kuvaa alueesta elinvoimaisena yrittämisen, asumisen ja matkailun alueena sekä investointien kohteena.</p> <p>Haetaan alueelle uusia yrityksiä ja yrittäjiä, joista saadaan myös uusia asukkaita.</p> <p>Yrityspuiston viestintä on aktiivista sen omissa eri kanavissa.</p> <p>Yrittäjämarkkinointi</p> <p>Yritysrekisteri käytössä</p> <p>MITTARI:</p> <p>Yrityspuiston uutiskirjeen tilaajia 50 kappaletta lisää.</p> <ul style="list-style-type: none"> • MITTARI: Utajärven Yrityspuiston verkkosivut pidetään ajankohtaisina ja kävijämäärät kasvavat. <p>Utajärven Yrityspuiston sosiaalisen median kanavat kasvavat: LinkedIn painotuksessa ja tavoite 50 % kasvu, muut kanavat (Youtube ja Facebook, sekä uutena Instagram) kasvavat maltillisesti 10 %</p> <p>Humanpolis Oy:</p> <p>Edistää toimillaan Oulujokilaakson elinvoimaa ja vahvistaa alueen houkuttelevuutta asukkaiden, yritysten ja matkailijoiden kannalta. Vuoden 2025 toimenpiteet painottuvat erityisesti alueen matkailuyritysten toimintaedellytysten parantamiseen. Lisäksi kuntien kanssa edistetään alueen yhteistä viestintää ja alue-markkinointia sekä matkailun toimintaympäristön kehittymistä</p> <p>Matkailun kehittämissuunnitelman käyttöönotto Oulujokilaakson kunnissa ja kehittämissuunnitelman toimenpiteiden edistäminen. Yrittäjyysryhmän toiminnan kehittäminen.</p>
--	--

Verkostoitumisen, valmennusten, asiantuntijapalveluiden ja matkailuyritysten palvelupolun edistäminen. Matkailun investointikohteiden kehittäminen (tuotteistaminen) yhdessä kuntien kanssa

MITTARIT:

Yhteismarkkinoinnissa mukana olevien yritysten määrä, yhteismarkkinoinnin budjetti. Kehittämissuunnitelman (Humanpolikselle osoitettujen) toimenpiteiden toteutumisen seuranta. Yrittäjien osaamista tukevien tapahtumien ja tilaisuuksien määrä. Uusien investointikohteiden avautuminen ja investointien toteutuminen.

LISÄÄ ASUKKAITA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE
2025

Vuoden 2025 toimenpiteet ja mittarit

Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025

Tulostavoite:

Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia

Väestön keski-ikä vuonna 2035 on alle 60 vuotta

Toimenpiteet:

Rakennetaan Utajärven bränditunnettuutta ja markkinointia onnellisen yhteisön ja elämän ympärille.

- Markkinoidaan tontteja, asuntoja, viihtyisää ja maaseutumaista ympäristöä sekä luontoharrastusmahdollisuuksia.
- Tuodaan esille hyvää elämää ja yhteisöllisyyttä Utajärvellä aitojen henkilö- ja yritystarinoiden sekä yhteisen tekemisen kautta.
- Viestinä kunta mahdollistaa ja tukee hyvän elämää ja asumista Utajärvellä.
- Verkostoitumisen kautta Utajärven brändiviestin vieminen ja vaikuttamisviestintä

Vuosisuunnitelman mukaiset markkinoinnin monikanavaiset toimenpiteet (mm. natiivikampanjat) tukemassa kunnan strategisia tavoitteita ja bränditunnettuuden kasvua.

Utajärven ansaitun median seuraaminen ja raportointi Meltwater-työkalun avulla, ja sitä kautta mediaviestinnän kehittäminen.

Some-kanavissa seuraajamäärän kasvun lisäksi sitoumisasteen seuraaminen, ja sitä kautta kanavien kehittäminen. Vaikuttamisviestintä eli LinkedIn tehokäyttöön (säännölliset julkaisut, seuraajamäärän kasvatus, kohdennetun maksetun markkinoinnin testaus).

<p>Ylläpidetään väkiluvun ja väestörakenteen myönteisen kehittymisen tueksi lapsiperhepakettia.</p> <ul style="list-style-type: none"> Lapsiperhepaketti: maksuton varhaiskasvatus, aamu- ja iltapäiväkerhotoiminta 1-3 luokkalaisille, kotihoidontuen kuntalisä. 	<p>MITTARI (YHTEINEN):</p> <ol style="list-style-type: none"> Mediaosumat Tavoittavuus Laatu Vaikutus brändiin SOME (FB, IG, LinkedIn, YouTube): sitoutuminen ja seuraajamäärät Verkkosivuliikenne Kampanjatoteumat <p>Lapsiperhepaketin resurssointi: maksuton varhaiskasvatus, aamu- ja iltapäiväkerhotoiminta 1-3 luokkalaisille, kotihoidontuen kuntalisä</p> <ul style="list-style-type: none"> MITTARI: lasten osuus väestömäärästä kasvaa Väestömäärän kehitys positiivinen
---	---

KUNNAN VETO- JA PITOVOIMA	
VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025	
Valtuustotason toimenpiteet 2021 – 2025	Vuoden 2024 toimenpiteet ja mittarit
<p><u>Tulostavoite:</u></p> <p>Järjestetään eri väestöryhmille suunnattuja tapahtumia.</p> <p><u>Toimenpiteet:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Kehitetään merkittäviä elinvoimaa tukevia tapahtumien järjestämistä yhteistyössä järjestöjen kanssa. Oulu2026 tapahtumayhteistyö ja sen kehittäminen 	<p>Tapahtumilla ja niihin liittyvällä viestinnällä ja markkinoinnilla luodaan positiivista kuvaa alueesta.</p> <p>MITTARIT:</p> <ol style="list-style-type: none"> Tapahtumien lukumäärä Tapahtumien osallistujamäärät Tapahtuminen asiakaspalaute Tapahtumaviestinnän mediaosumat ja laatu SOME (FB, IG): sitoutuminen ja seuraajamäärät

2.3. Hyvinvointipalvelut (60)**2.3.1. Hyvinvointipalvelut yhteensä****Talousluvut - Hyvinvointipalvelut**

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2023	TA 2024	TA 2025	24->25
Toimintatuotot				
Myyntituotot	107 551	89 250	79 250	-11,2 %
Maksutuotot	4 113	3 500	8 500	142,9 %
Tuet ja avustukset	325 340	260 000	76 000	-70,8 %
Muut toimintatuotot	2 138	2 000	2 000	0,0 %
Toimintatuotot yht.	439 142	354 750	165 750	-53,3 %
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-1 009 659	-1 049 322	-891 012	-15,1 %
Palvelujen ostot	-495 765	-526 710	-760 929	44,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-67 795	-90 310	-131 230	45,3 %
Avustukset	-58 930	-126 800	-361 800	185,3 %
Vuokrakulut	-23 626	-25 720	-27 340	6,3 %
Muut toimintakulut	-3 769	-31 360	-33 660	7,3 %
Toimintakulut yht.	-1 659 545	-1 850 222	-2 205 971	19,2 %
Toimintakate	-1 220 402	-1 495 472	-2 040 221	36,4 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-56	0	0	-
Tulosalue yhteensä	-1 220 458	-1 495 472	-2 040 221	36,4 %

2.3.2. Hyvinvointipalveluiden kuvaukset

Palvelukuvaukset

Hyvinvointipalveluiden tavoitteena on kokonaisvaltainen ja laaja-alainen kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen strategisten tavoitteiden ja hyvinvointikertomukseen linjattujen painopisteiden ohjaamana. Hyvinvoinnin edistämiseen sisältyy myös turvallisuus.

Hyvinvoinnin edistämistyötä tehdään poikkihallinnollisesti jokaisella kunnan toiminta-alueella, joten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuu kunnassa jakaantuu kaikkien hallinnonalojen kesken. Hyvinvointityö toimii tiiviissä yhteistyössä kasvatustalouden kanssa. Hyvinvointipalveluiden vastuulla on myös huolehtia, kehittää ja suunnitella kunnan hyvinvoinnin ja sivistystyön palvelut.

LISÄÄ TYÖPAIKKOJA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025

Vuoden 2025 toimenpiteet ja mittarit

Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025

Tulostavoite:

Elinkeinorakenteen monipuolistaminen.
Yrityksien määrän lisääminen.

Toimenpiteet:

Kehitetään kunnan omia työllisyyspalveluita huomioiden hyvinvointialueen ja TE-palveluiden kuntiin siirron vaikutukset.

Toiminnan toteuttaminen TE-viranomaistehävien siirryttyä kuntaan

- **MITTARI:** Työttömyysprosentti alle Pohjois-Pohjanmaan keskiarvon

LISÄÄ ASUKKAITA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025

Vuoden 2025 toimenpiteet ja mittarit

Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025

Tulostavoite:

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistyminen hyvinvointikertomukseen ja kokemustietoon perustuen.

Toimenpiteet:

Lapset ja nuoret: Lapsiperheiden palvelut ja lasten harrastustoiminta

- Jokaisella lapsella on sellaista tekemistä, josta tulee hyvä mieli.
- Onnellinen ja turvallinen lapsuus ja nuoruus.
- Myönteisen itsetuntemuksen vahvistaminen.

Monipuolinen harrastus- ja kerhotoiminta. Alhaiset osallistumismaksut.

- **MITTARI:** Kävijämäärä kerhoissa ei laske

Lasten- ja nuorten ennaltaehkäisevien tukipalvelujen resurssit ovat riittävät

- **MITTARI:** Jokainen nuori lähtee ja pääsee opiskelemaan peruskoulun jälkeen

Harrastemahdollisuuksien löytäminen

- **MITTARI** Liikuntasalin käyttöaste vähintään 90%

<ul style="list-style-type: none"> • Hyvät harrastukset. • Nuoren mielen hyvinvoinnin edistäminen <p>Kaikki kuntalaiset: Yhteisöllisyys, kuntalaisten kuuleminen ja työikäisten harrastustoiminta.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Työllisyyden edistäminen • Hyvät harrastukset hyvinvoinnin edistäjinä. • Liikunnallisen elämäntavan vahvistaminen. • Ennalta ehkäisevän päihdetyön kehittäminen. • Osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen. <ul style="list-style-type: none"> • Turvallisuuden edistäminen. • Kansansairauksien ennaltaehkäisy. <p>Ikäihmiset: Ikäihmisten kotona pärjäämisen tukeminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Turvallinen asuminen ja turvallisuudentunne. • Yksinäisyyden vähentäminen • Kaatumisen ehkäisy 	<p>Monipuoliset kirjastopalvelut hyvinvoinnin edistäjänä kaikille kuntalaisille</p> <ul style="list-style-type: none"> • MITTARI fyysisten käyntien tunnusluku suhteutettuna väestöön on vähintään 7 <p>Hyvinvointi- ja onnellisuuskyselyn tulokset eivät laske</p> <ul style="list-style-type: none"> • kysely tehty vuoden 2025 aikana, onnelliseksi itsensä kokevia vähintään 70% <p>Senioriväestön osallistavaa ja monipuolista vapaa-ajan toimintaa kehitetään</p> <ul style="list-style-type: none"> • MITTARI vanhustenviikolle järjestetään kattava ohjelmakokonaisuus • MITTARI järjestöjen kanssa yhteistyössä vähintään 5 tapahtumaa
---	--

KUNNAN VETO- JA PITOVOIMA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025

Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025

Vuoden 2025 toimenpiteet ja mittarit

Tulostavoite:

Kuntalaiset löytävät ja saavat tiedon helposti yhteisistä asioista.

Toimenpiteet:

Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun.

- Osallisuussuunnitelman mukainen toiminta.
- Elinvoimaryhmän säännönmukainen toiminta.

Tulostavoite:

Järjestetään eri väestöryhmille suunnattuja tapahtumia.

Osallistetaan kuntalaiset osallistuvan budjetin määrärahan käyttöön

- **MITTARI:** Osallistuvan budjetoinnin määräraha on käytetty kuntalaisten esityksen mukaisesti

Kaikille kuntalaisille tuotettujen tapahtumien järjestäminen

- **MITTARI:** Vuodessa näyttelyitä ja tapahtumia vähintään 40

Nuorille suunnattua kulttuurikasvatusta kehitetään

- **MITTARI:** Nuorille suunnattuja kulttuuritapahtumia vapaa-ajalle vähintään 2

Kulttuuripalveluja laajennetaan

Toimenpiteet:

- Järjestetään eri vuodenaikoina kaikille ikäryhmille onnellisuutta ja yhteisöllisyyttä edistäviä tapahtumia yhdessä yritysten, kyläyhteisöjen ja muiden sidosryhmien kanssa.
- Kehitetään merkittäviä elinvoimaa tukevia tapahtumien järjestämistä yhteistyössä järjestöjen kanssa.

- **MITTARI:** Euroopan kulttuuripääkaupunki Oulu2026 hankkeessa mukana oleminen.

Kotoutumispalvelut eli maahanmuuttotyö tekevät monialaista verkostoyhteistyötä ja kotoutumistoimenpiteitä auttaen maahanmuuttajia sopeutumaan suomalaiseen yhteiskuntaan samalla tukien heitä oman kulttuuri-identiteetin säilyttämisessä. Edistetään myös suomalaisen yhteiskunnan ja kuntalaisten ymmärrystä muista kulttuureista. Utajärven kunta on vastaanottanut vuosittain kiintiöpakolaisia, oleskeluluvan saaneita turvapaikanhakijoita, hätätapaustalalta sekä ns. Euroopan sisäisin siirtoin saapuvia henkilöitä vuosina 2018-2024. Kiintiöpakolaisten säännöllisestä vastaanottamisesta luovuttiin vuoden 2024 aikana, muuttuneen hallitusohjelman ja lisääntyneen resurssitarpeen vuoksi. Meille muuttaa maahanmuuttajataustaisia henkilöitä myös esimerkiksi perhe- ja työperäisin syin. Kotoutumisen palveluiden suhteen vuoden 2025 aikana palvelut arvioidaan ja integroidaan osaksi kunnan työllisyyspalveluita.

Työllisyyspalveluiden keskeisinä tavoitteina on toteuttaa tehokasta työnvälitystä niin, että työnantajat saavat tarvitsemaansa työvoimaa ja työnhakijat etenevät töihin. Tavoitteena on myös työnhakijoiden osaamisen kehittäminen vastaamaan työmarkkinoiden tarpeita. Myös työnhakijoiden työkyvyn kehittäminen osaamistaan vastaaviin tehtäviin sekä lisätä työnantajien valmiuksia työllistää henkilöitä, joilla on työkyvyn tuen tarpeita. Tavoitteena on myös, että asiakas on tarpeensa mukaisessa palvelussa ja siirtyy tarpeenmukaiselle etuudelle, mikäli hänellä ei ole osaamista tai työkykyä työllistymiseen.

TE-toimistojen tehtävät siirtyvät vuoden 2025 alusta alkaen kuntien vastuulle. Utajärven kunta on mukana Oulun seudun työllisyysalueessa ja vastuukuntana toimii Oulun kaupunki. Työllisyysalueeseen kuuluu 11 kuntaa. Utajärven kunta tulee jatkossa toteuttamaan tiettyjä työvoimaviranomaisen lakisääteisiä palveluita lähipalveluna. Palvelut, joilla ei paikallisesti ole suurta tarvetta tai palvelu on laadultaan sellaista, että se vaatii tiettyä erityisosaamista, hankitaan keskitetysti Oulun kaupungilta. Työllisyyspalveluissa tulee työskentelemään työllisyyskoordinaattori sekä kaksi valtiolta siirtyvää omavalmentajaa.

Kunnan vastuu työttömyysetuuksien rahoituksesta koskee jatkossa työmarkkinatuen lisäksi myös peruspäivärahaa sekä perusosan suuruista osuutta ansiopäivärahasta. Kunnan rahoitusvastuu määräytyy työnhakijan työttömyysetuuspäivien kertymän perusteella. Kannustavan rahoitusmallin mukaisesti jatkossa pelkkä työttömän aktivointi eli palveluihin ohjaaminen ei vaikeuta kunnan rahoitusvastuuseen työttömyysturvasta. Kunnan vastuu työttömyysturvan rahoituksesta alkaa nykyistä aiemmin ja kasvaa portaittain. Työttömyysjaksoja lyhentävä kunta hyötyy taloudellisesti, kun kuntalainen työllistyy avoimille työmarkkinoille.

Nuorille tarjotaan ryhmämuotoista nuorten työpajatoimintaa. Ryhmämuotoisen työpajatoiminnan tavoitteena on vahvistaa nuoren työelämä- ja opiskelunvalmiuksia. Lisäksi edistää nuorten elämänhallinnallisia taitoja ja vahvistaa nuoren sosiaalisia taitoja. Ryhmämuotoinen nuortentyöpajatoiminta kuuluu osana nuorille tarjottavia työllisyyspalveluja. Ryhmämuotoista toimintaa järjestetään viikoittain 2-4 tuntia, mikäli halukkaita osallistujia on vähintään viisi.

Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä. Sen kohderyhmänä on kaikki alle 29-vuotiaat utajärveläiset tuen tarpeessa olevat nuoret. Ohjaamme heidät sellaisten palvelujen ja tuen piiriin, jolla edistetään heidän kasvuaan ja itsenäistymistään sekä pääsyä koulutuksiin ja työmarkkinoille. Ohjus, opastus ja rinnalla kulkeminen myös arkisessa elämönhallinnassa, kuten virastoissa asiomisessa ja taloudellisessa elämäntavassa, ovat etsivän nuorisotyön oleellinen osa. Etsivä nuorisotyö on vapaaehtoista ja luottamuksellista. Nuorelle tarjotaan mahdollisuus varhaiseen tukeen hänen omien toiveiden mukaisesti. Nuorta autetaan rakentamaan elämästään sellaista, että hän on tyytyväinen ja pääsee eteenpäin. Pyritään lisäämään nuorten valmiuksia koulutukseen ja työelämään kiinnittymiseen. Tuetaan elämäntaitojen vahvistamisessa yksilöllisten haasteiden ratkaisemisen kautta sekä autetaan nuorta luomaan vertaisyhteisöjä itselleen.

Vasite-tiimi on hyvinvointipalveluiden henkilöstön tiimi. Siihen kuuluvat kulttuuri, kirjasto, nuoris- ja liikunta, etsivä nuorisotyö, työllisyyspalvelut, maahanmuuttopalvelut ja yleisen hyvinvoinnin edistämisen henkilökunta. Tiimin palvelut ovat koko kuntaa ja kuntalasia koskevia palveluita, jotka kuuluvat myös vapaa-ajan asukkaille. Tiimin tuottamat palvelut ovat olennainen osa kunnassa tehtävää ja tuotettavaa hyvinvointia. Tiimin tehtävänä on luoda, kehittää, suunnitella ja seurata kunnassa tuotettavaa hyvinvointityötä poikkihallinnollisessa yhteistyössä.

Kansalaisopiston palvelut ostetaan Muhoksen kunnalta. Utajärven kunta korvaa Muhoksen kunnalle kustannukset niistä kursseista, jotka järjestetään Utajärvellä. Hallintokuluista Utajärven kunta maksaa osansa samassa suhteessa kuin opiston tunnit jakautuvat Muhoksen ja Utajärven kuntien välillä. Kunta tukee Utajärven kuntalaisten osallistumista kursseille OjO-setelillä. Kansalaisopisto vastaa kurssitarjonnassaan Utajärvellä kuntalaisten tarpeisiin.

Kirjasto tekee monipuolisesti työtä lukutaidon ja elinikäisen oppimisen puolesta. Kirjasto tarjoaa kuntalaisille mahdollisuuksia osallisuuden kokemuksiin ja huomioi toiminnassaan myös erityisryhmät. Omatoimikirjaston ja elektronisten aineistojen tarjonnan myötä kirjaston palvelut ovat saavutettavissa myös henkilökunnan palveluajan ulkopuolella. E-kirjaston palvelut kehittyvät Utajärven liittyessä valtakunnalliseen Kuntien yhteiseen e-kirjastoon vuoden 2025 alussa. Kirjasto vastaa kuntalaisten tarpeisiin kirjastolain mukaisesti.

Kulttuuripalvelut tuottavat ja edistävät kulttuurin saavutettavuutta kuntalaisille. Keskiössä ovat monipuoliset tapahtumat, kulttuurikasvatussuunnitelman toteutuminen ja strategian mukainen kulttuurihyvinvointia edistävä työ. Kulttuuripalveluita järjestetään laaja-alaisesti eri kulttuurin aloilta tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti kaikille kuntalaisille. Kulttuuripalvelut kehittävät kulttuuritoimintaa Utajärvellä paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuen. Pyritään vahvistamaan Utajärven vetovoimaa.

Olemme osa Euroopan kulttuuripääkaupunki 2026 kokonaisuutta ja vuonna 2025-2026 tulemme järjestämään Utajärvellä entistä enemmän tapahtumia, joihin olemme saaneet apurahoja, sekä kunnan omaa rahoitusta. Osallistamme kuntalaisia entistä enemmän mm. tapahtumien ideoinnissa ja käytännön toteutuksessa. Kuntalaisten toiveet tapahtumasisällöistä voidaan tässä yhteydessä ottaa entistä konkreettisemmin huomioon. Vuonna 2025 jatkamme ja kehitämme myös hyväksi todettuja tapahtumakonseptejamme. Olemme hakeneet ja saaneet apurahoja mm. kirjallisuusiltojen vierailijaprofiiliin nostamiseksi ja kouluyhteistyön kehittämiseksi.

Liikuntapalveluiden toiminnan kehittäminen ja toteuttaminen perustuvat paikallisiin tarpeisiin ja valtakunnallisiin linjauksiin. Kunta järjestää laadukkaasti, monipuolisesti ja tasa-arvoisesti liikuntapalveluita kuntalaisille. Liikuntapalvelut tuottavat monipuolista liikunnallisen elämäntavan edistävää toimintaa. Yhteistyötä tehdään paikallisten toimijoiden, seurojen ja alueellisten yhteistyöverkostojen kanssa.

Liikuntapalveluihin rekrytoitiin toinen liikunnanohjaaja ja vuoden 2025 aikana kaikenikäisten liikuntapalveluita sekä liikkumissuunnitelmaa kehitetään. Liikuntapalveluiden puolelta myös liikuntapaikkojen huollon ja kehittämisen tarpeita seurataan tarkemmin.

Nuorisopalveluiden tehtävänä on nuoren kasvun, kehityksen ja itsenäisyyden tukeminen. Huolehditaan kokonaisvaltaisesti lasten ja nuorten psyykkisen, fyysisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämisestä. Alueellisten kasvu- ja elinolosuhteiden kehittäminen ja arviointi tukevat nuoren kasvua pitkäjänteisesti. Nuorisopalvelut tekevät tiivistä yhteistyötä kasvatuspalveluiden kanssa ja pyrkii vastaamaan nuorten arkielämän tarpeisiin ja haasteisiin. Ennaltaehkäisevä työ on osa nuorten kanssa tehtävää päivittäistä työtä. Alueelliset ja valtakunnalliset verkostot tukevat kuntien välistä yhteistyötä. Kunnassa toimiva nuorisovaltuusto on tärkeä nuorten osallisuutta tukeva kumppani.

Nuorisopalveluissa työskentelee oppisopimuksella kaksi henkilöä. AVI:n haetulla hankerahoituksella on aloitettu koulunuorisotyö -hanke vuoden mittaisena kokeiluna. Pohjois-Suomen Aluehallintovirastolta on haettu nuorisotyön ja -toiminnan valtakunnallista kehittämisrahaa alueellisen perusnuorisotyön toimintamallin kehittämiseksi Vaalan, Utajärven ja Muhoksen alueilla. Keskeisinä tavoitteina on alueellisen NUPSin (nuorisopalvelujen palvelusuunnitelma) laatiminen ja uusien nuorisotyön yhteistyömuotojen kehittäminen ja pilotointi.

Hyvinvoinnin edistämistyön tarkoituksena on kehittää ja tunnistaa tarpeet, jotka vaikuttavat kuntalaisten kokemaan onnellisuuteen ja hyvinvointiin. Tietoon perustuen järjestetään tapahtumia, tilaisuuksia ja luentoja. Verkostoyhteistyö hyvinvointialueelle ja yhteistyötahoihin on merkittävä osa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kehittämistä. Ennaltaehkäisevän työn jatkuva kehittäminen ja toimintatapojen juurruttaminen on poikkihallinnollisesti koko kunnan tehtävä.

2.4. Kasvatuspalvelut (70)**2.4.1. Kasvatuspalvelut yhteensä****Talousluvut - Kasvatuspalvelut**

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2023	TA 2024	TA 2025	24->25
Toimintatuotot				
Myyntituotot	419 419	366 000	371 820	1,6 %
Maksutuotot	65 561	62 400	9 000	-85,6 %
Tuet ja avustukset	141 433	64 000	26 000	-59,4 %
Vuokratuotot	12 742	10 000	10 000	0,0 %
Muut toimintatuotot	209	0	0	-
Toimintatuotot yht.	639 364	502 400	416 820	-17,0 %
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-4 094 969	-4 374 374	-4 378 081	0,1 %
Palvelujen ostot	-2 420 262	-2 759 555	-2 565 200	-7,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-190 625	-230 850	-203 410	-11,9 %
Avustukset	-137 987	-130 000	-101 000	-22,3 %
Vuokrakulut	-63 281	-97 200	-100 240	3,1 %
Muut toimintakulut	-5 601	-600	-600	0,0 %
Toimintakulut yht.	-6 912 724	-7 592 579	-7 348 531	-3,2 %
Toimintakate	-6 273 360	-7 090 179	-6 931 711	-2,2 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-24	0	0	-
Poistot ja arvonalentumiset	0	-9 000	0	-100,0 %
Tulosalue yhteensä	-6 273 384	-7 099 179	-6 931 711	-2,4 %

2.4.2. Kasvatuspalveluiden kuvaukset

Palvelukuvaukset

Utajärven kunnan kasvatuspalvelut tarjoaa kuntalaisille kehittyneet, asiakaslähtöiset palvelut, jotka antavat kunnassa asuville lapsille ja nuorille edellytykset turvalliseen kasvuun. Kasvatuspalveluiden toimialaan kuuluvat varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus sekä lukiokoulutus. Tästä kokonaisuudesta muodostuu Utajärven lapsille ehyt yhtenäinen kasvu- ja koulupolku varhaislapsuudesta nuoruuteen.

Kasvatuspalveluiden tehtävänä on monipuolisten ja nykyaikaisten kasvatus- ja koulutuspalveluiden tarjoaminen valtakunnallisten ja koulutuksen järjestäjäkohtaisten varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmien mukaisesti. Päämääränä on ajatteleva, toimiva ja tyytyväinen kuntalainen, joka viihtyy ja haluaa asua paikkakunnallaan. Tähän päästään luomalla vahvat edellytykset lasten ja nuorten henkiselle, sosiaaliselle ja fyysiselle kasvulle.

LISÄÄ ASUKKAITA	
VALTUUSTOKAUDEN 2025	TULOSTAVOITE Vuoden 2025 toimenpiteet ja mittarit
Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025	
<p><u>Tulostavoite:</u></p> <p>Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia</p> <p>Väestön keski-ikä vuonna 2035 on alle 60 vuotta</p> <p><u>Toimenpiteet:</u></p> <p>Rakennetaan Utajärven brändiä ja markkinointia onnellisen yhteisön ympärille.</p> <ul style="list-style-type: none"> Markkinoidaan tontteja, asuntoja, viihtyisää ja maaseutumaista ympäristöä sekä luontoharrastusmahdollisuuksia. <p>Väkiluvun ja väestörakenteen myönteisen kehittymisen tueksi toteutetaan lapsiperhepakettia.</p> <ul style="list-style-type: none"> Lapsiperhepaketti: maksuton varhaiskasvatus, aamu- ja iltapäiväkerhotoiminta 1-3 luokkalaisille, kotihoidontuen kuntalaisä 	<p>Jatketaan lukion markkinointia päivitetyn markkinointisuunnitelman mukaisesti</p> <ul style="list-style-type: none"> MITTARI: syksyllä 2025 lukion aloitavassa ryhmässä vähintään 15 opiskelijaa <p>Ylläpidetään kunnan mainetta laadukkaan perusopetuksen järjestäjänä</p> <ul style="list-style-type: none"> MITTARI: Yli 90 % huoltajista on erittäin tyytyväisiä tai tyytyväisiä perusopetuksen toteuttamiseen <p>Ylläpidetään laadukkaan varhaiskasvatuksen ja lapsiperhepaketin tunnettavuutta</p> <ul style="list-style-type: none"> MITTARI: 1-6 -vuotiaiden lasten määrä kunnassa ei laske vuoden 2025 aikana

<p>Sitoudutaan maahanmuuttoon ja kansainvälisyyteen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Toteutetaan säännöllistä aikuisten maahanmuuttajien perusopetusta. 	<p>Jatketaan maksuttoman varhaiskasvatuksen, 1–3 luokkalaisille tarjottavan aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnan sekä kotihoidontuen kuntalaisän toteuttamista.</p> <p>Toteutetaan perusopetukseen valmistavaa opetusta</p> <p>Integroidaan maaliskuussa 2023 perusopetuksen valmistavassa opetuksessa aloittaneet lapset osaksi perusopetuksen yleisopetuksen ryhmiä.</p> <ul style="list-style-type: none"> MITTARI: 2023 kuntaan tulleet maahanmuuttajalapsset ovat mukana yleisopetuksessa lukuvuonna 2025-26 <p>Kansainvälisyys näkyy vahvana painopistealueena lukion toiminnassa.</p> <p>MITTARI: Lukion omat kansainvälisyshankkeet ja Erasmus+ -hanke toteutuu lukuvuosisuunnitelman mukaan.</p>
<p><u>Tulostavoite:</u></p> <p>Kuntalaisten hyvinvoinnin edistyminen hyvinvointikertomukseen ja kokemustietoon perustuen.</p> <p><u>Toimenpiteet:</u></p> <p>Lapset ja nuoret:</p> <ul style="list-style-type: none"> Jokaisella lapsella on sellaista tekemistä, josta tulee hyvä mieli. Onnellinen ja turvallinen lapsuus ja nuoruus. Myönteisen itsetuntemuksen vahvistaminen. Hyvät harrastukset. 	<p>Ollaan mukana järjestämässä kerhotoimintaa yhdessä kunnan nuorisotoimen ja 4H:n kanssa.</p> <p>MITTARI: Koulun tiloissa järjestetään lapsille ja nuorille kerhotoimintaa vuonna 2025.</p>

KUNNAN VETO- JA PITOVOIMA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE
2025

Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025

Vuoden 2024 toimenpiteet ja mittarit

<p><u>Tulostavoite:</u> Kuntalaiset löytävät ja saavat tiedon helposti yhteisistä asioista.</p> <p><u>Toimenpiteet:</u> Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osallisuussuunnitelman mukainen toiminta. • Elinvoimaryhmän säännönmukainen toiminta. <p>Kehitetään kuntalaistiedottamista nykyaikaiseksi ja kuntalaisia osallistavaksi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viestinnän monikanavaisuus 	<p>Otetaan oppilas- ja opiskelijakunnat osaksi koulun päätöksentekoa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • MITTARI: oppilaskunnan aloitteita toteutuu koulun arjessa vuoden aikana, Lukion ja perusopetuksen yhteisöllisissä opiskeluhuoltoryhmissä on säännöllisesti paikalla myös oppilaiden edustus. <p>Tuetaan koulun vanhempaintoimikunnan toimintaa.</p> <p>MITTARI: Jokaisessa vanhempaintoimikunnan kokouksessa on opettajakunnan edustaja paikalla</p>
---	--

Esiopetus, peruskoulu ja lukio

Utajärven koulussa toimii esiopetus, perusopetus ja lukio. Esiopetuksessa on 18 lasta yhdessä opetusryhmässä. Perusopetuksen oppilasmäärä on 282. Rinnakkaisluokkia on kaksi jokaisessa perusopetuksen ikäluokassa lukuun ottamatta vuosiluokkia 1 ja 3, joista on vain yksi luokka ja vuosiluokkaa 6, josta on kolme rinnakkaisluokkaa. Yläkoulussa on lisäksi pienluokka. Vuosiluokat 1-5 toimivat luokanopetuksessa (alakoulu) ja vuosiluokat 6-9 aineenopetuksessa (yläkoulu). Esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokkien 1-5 opetus järjestetään pääasiassa koulun uudella puolella (vuonna 2011 valmistunut koulun osa) ja vuosiluokat 6-9 sekä lukio toimivat vanhalla puolella. Yläkoulu ja lukio muuttavat uuteen koulurakennukseen kevätlukukauden 2025 aikana. Lukiossa opiskelee yhteensä 64 opiskelijaa yksisarjaisessa yleislukiossa. Koulu järjestää myös kunnan aamu- ja iltapäivätoiminnan.

Utajärven koulu antaa tasokasta kasvatusta ja opetusta ajanmukaisessa ja viihtyisässä oppimisympäristössä, jossa vallitsee turvallinen ja innostava ilmapiiri. Kaikessa toiminnassa keskiössä on oppilas. Jokaiselle oppilaalle taataan parhaat mahdolliset edellytykset kasvuun ja oppimiseen. Sekä perusopetuksen että lukion puolella panostetaan jatkossakin vahvasti kansainvälisyyteen ja tietotekniisiin taitoihin. Lukion markkinoinnin tavoitteena on vähintään 15 opiskelijan aloittava ryhmä syyslukukaudella 2025.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää sekä tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla. Huoltajilla on kuitenkin ensisijainen vastuu lasten kasvatuksesta. Varhaiskasvatus tukee ja täydentää kotien kasvatustehtävää ja vastaa omalta osaltaan lasten hyvinvoinnista. Toiminta tapahtuu pitkälti pienryhmissä, jolloin lapsen vahvuudet, kiinnostuksen kohteet

sekä yksilölliset tarpeet tulevat huomioituiksi. Varhaiskasvatus on lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä ja syrjäytymistä ehkäisevä palvelu. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Utajärven kunnan varhaiskasvatus toimii Keisarintien päiväkodissa. Päiväkodissa on kuusi ryhmää; 0–1 -vuotiaiden Koiramäki, 2-3- vuotiaiden Vaahteramäki, 3-5-vuotiaiden ryhmät Kissan kulma ja Tassula, 0-6 -vuotiaiden vuorohoitoryhmä Huvikumpu sekä esiopetusta täydentävä varhaiskasvatusryhmä koulupäivinä aamuisin ja iltapäivisin sekä koulun loma-aikoina. Päiväkodin vuorohoitoryhmä on avoinna lasten etukäteen ilmoitettujen hoitoaikojen mukaan. Päiväkodissa on paikka n. 100 lapselle ja työntekijöitä on yhteensä 28.

Varhaiskasvatuksen esihenkilön laajan toimenkuvan vuoksi varhaiskasvatuksen organisaatiossa tarvitaan tehtävien uudelleenjärjestelyä. Järjestelyn tavoitteena on pitää varhaiskasvatuksen esihenkilön työtaakka inhimillisenä ja turvata varhaiskasvatuksen toiminta myös esihenkilön lomien aikana.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan rekrytointi on osoittautunut haastavaksi. Tästä syystä koulutetaan yksi kunnassa jo toimivista varhaiskasvatuksen opettajista tähän tehtävään työnantajan pyynnöstä ja työnantajan kustannuksella. Valmistuva työntekijä aloittaa tehtävässä viimeistään elokuussa 2025. Tehtävä tulee sisältämään koko varhaiskasvatuksen erityisopetuksen tehtävät lasten tuen osalta ja työntekijöiden konsultoinnin ja ohjauksen erityisopetukseen liittyen. Varhaiskasvatuksen opettajista ja sosionomeista on myös pulaa. Tämän vuoksi yksi vakituisessa työsuhteessa oleva lastenhoitaja koulutetaan varhaiskasvatuksen sosionomiksi.

Varhaiskasvatuksen päämääränä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin, kasvun, kehityksen ja oppimisen tukeminen yhteistyössä vanhempien kanssa. Utajärven kunta tarjoaa laadukasta ja lapsen yksilölliset tarpeet huomioivaa varhaiskasvatusta. Tavoitteemme on varmistaa, että lapsella on ympärillään välittäviä ihmisiä ja hän kokee tulevansa kuulluksi ja arvostetuksi yhteisön jäsenenä.

2.5. Elinympäristöpalvelut (80)**2.5.1. Elinympäristöpalvelut yhteensä****Talousluvut - Elinympäristöpalvelut**

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2023	TA 2024	TA 2025	24->25
Toimintatuotot				
Myyntituotot	2 781 896	2 867 936	3 017 601	5,2 %
Maksutuotot	48 596	174 000	165 000	-5,2 %
Tuet ja avustukset	10 000	40 100	57 941	44,5 %
Vuokratuotot	1 094 851	1 176 399	1 316 583	11,9 %
Muut toimintatuotot	28 274	1 000	1 000	0,0 %
Toimintatuotot yht.	3 963 617	4 259 435	4 558 125	7,0 %
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-1 317 880	-1 288 842	-1 260 806	-2,2 %
Palvelujen ostot	-1 884 953	-1 874 241	-1 806 130	-3,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 090 527	-1 202 380	-1 226 315	2,0 %
Avustukset	-67 419	-15 400	-76 400	396,1 %
Vuokrakulut	-200 024	-243 715	-187 537	-23,1 %
Muut toimintakulut	-32 700	-2 840	-17 840	528,2 %
Toimintakulut yht.	-4 593 503	-4 627 417	-4 575 028	-1,1 %
Toimintakate	-629 886	-367 982	-16 903	-95,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 205 378	-1 165 433	-1 370 820	17,6 %
Tulosalue yhteensä	-1 835 264	-1 533 415	-1 387 723	-9,5 %

2.5.2. Elinympäristöpalveluiden kuvaukset

Palvelukuvaukset

Elinympäristöpalveluiden palvelut jakautuvat kolmeen palvelulinjaan alla olevan kuvan mukaisesti. Elinympäristöjohtaja johtaa ja vastaa toimialansa toiminnasta. Palvelulinjoilla on vastuuhenkilöt, jotka johtavat palvelulinjaansa yhdessä työnjohtajien kanssa. Elinympäristöpalvelut toimivat tukipalveluina kuntakonsernin toiminnoille. Päätehtävät ovat suunnitella, rakentaa, ylläpitää ja kehittää elinympäristöä.

Elinympäristöpalvelut toimivat tiiviissä yhteistyössä Utajärven Yrityspuisto Oy:n kanssa ja osallistuu kehittämishankkeisiin. Elinympäristöpalveluiden kehitystoiminnalla pyritään luomaan edellytyksiä mm. kiertotalouden edistämiseen, vihreän energian tuotantoon ja jalostukseen, hii-liivisaiden materiaalien tuottamiseen, sekä maa- ja metsätalouden toiminnan edistämiseen. Keskeisin vaikuttamisen sektori on maankäytön suunnittelun ja resurssoinnin riittävän pitkälle tähtäävä strategia.

2025 vuoden keskeisimpiä kehittämisen kohteita on vihreään siirtymään liittyvät energiantuotanto hankkeet ja sähköä käyttävien sekä sähköä jalostavien hankkeiden kehittymisen tukeminen.

LISÄÄ TYÖPAIKKOJA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025

Vuoden 2025 toimenpiteet ja mittarit

Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025

Tulostavoite:

Elinkeinorakenteen monipuolistaminen.
Yrityksien määrän lisääminen.

Toimenpiteet:

Elinympäristöpalvelut tekevät aktiivisesti elinkeinoelämän toimintaympäristön rakenteita suoraan yritysten tarpeisiin.

Edistetään yritystoimintaa luomalla edellytyksiä olemalla luotettava kumppani. Toimitaan verkostomaisesti.

- Utajärven hiiliviisas teollisuusalueen kehittämistoimenpiteet Resurssivii-sauden käsikirjan mukaisesti.
- Rokuan ydinalueen kehittämissuunnitelman vaiheittainen toimeenpano

Asenteemme mahdollistaa elinkeinoelämän toimintaympäristön kehittämisen asiakaslähtöisesti kaavoituksen, rakennusvalvonnan ja ympäristötarkastuksen avulla.

Maanhankinta strategisesti tärkeitä alueilta

Mittari: Mustikkakankaan asemakaava alue 3 T/kem kaava edistetty samassa tahdissa kuin kaavaa ohjaava hankekehitys.

Mittari: Mustikkakankaan osa 3 vetytuotannon hankekehittäjä valittu ja YVA prosessi käynnissä.

Mittari: Mustikkakangas osa 2 alueen kaavatie (Prosessitie) rakennettu.

Mittari: Mustikkakangas osa 2 uusi liittymä VT22 tiesuunnitelma valmis.

Mittari: Hietaselkään valmistunut kaava/maankäytönsuunnittelu tehty hybridi energia-tuotantoalue (tuuli + aurinko +akustot).

LISÄÄ ASUKKAITA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025

Vuoden 2025 toimenpiteet ja mittarit

Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025

Tulostavoite:

Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia

Väestön keski-ikä vuonna 2035 on alle 60 vuotta

Toimenpiteet:

Rakennetaan Utajärven brändiä ja markkinointia onnellisen yhteisön ympärille.

- Markkinoidaan tontteja, asuntoja, viihtyisää ja maaseutumaisesta ympäristöstä sekä luontoharrastusmahdollisuuksia.

Mahdollistetaan etätyö ja moderni asuminen maaseutumaisessa ympäristössä.

- Kehitetään omaa vuokra-asumista.
- Monipuolinen asumista tukeva kaavoitus:
 1. ekologisuus, yhteisöllisyys ja hyvinvointi huomioidaan kaavoituksessa yleisesti.
 2. mahdollistetaan yksityisten maa-alueiden kaavoitusta.

Oulujoen rantaosakaavojen kautta muodostuneiden rakennuspaikkojen rakentumisen edistäminen markkinoinnin keinoin

MITTARI: Rakennuspaikkoja saatu ”houkutteltua” myyntiin 5 kpl

Uusi koulurakennus rakennettu

Mittari: Uusi koulu rakennettu ja käyttöön-otettu

3. strategiset kyläleiskaavat yhdessä kyläseurojen/ maanomistajien kanssa.
4. kunnan omistuksessa olevien rantatonttien rakentamisen mahdollistaminen.
5. strategisesti hyviä asuinpaikkoja kartoitetaan ja lähestytään maanomistajia.

Palveluiden toimivuuden ja laadun ylläpitäminen

- Oulujokilaakson kuntien välisen yhteistyön toteutus ateria- ja maankäyttöpalveluiden osalta.
- Kuntalaiskysely palveluiden toimivuudesta kahden vuoden välein.

Määttänsaaren saari + rakennuspaikkojen kokonaisuuden markkinointi

Mittari: Määttänsaaren kysyntä, hinta kiinnostavuus on selvitetty.

Kuntien välisen yhteistyön ylläpitäminen ja kehittäminen

MITTARI: Yhteistyö toimii (yhteistyöpalavereita teknisellä sektorilla kolmen kunnan kesken vuoden aikana väh. 2 kpl) ja operatiivinen toiminta toimii

Yhdyskuntasuunnittelu

Kunnan ydintehtäviin kuuluu maankäytön suunnittelu ja maankäytön keinoin elinvoiman edistäminen.

Mustikkakankaan asemakaavan alue 1 ja 2 päivitys- ja laajennusprosessi on saatu valmiiksi 2024 vuoden aikana. Kaavojen valmistuminen antaa hyvät mahdollisuudet vastata vihreän siirtymän hankkeisiin ja turvaa elinkeinoelämän hankkeiden sijoittumisen Utajärvelle. Mustikkakankaan teollisuusalueen laajentumiseen on hankittu lisää maata noin 137 hehtaaria. Alue on nimetty Mustikkakangas 3 alueeksi. Alueen kaavoittaminen on aloitettu 4/2024. Tavoitteena on alueelle luoda T/kem kaava, jolla mahdollistetaan vetyteollisuuden sijoittuminen alueelle. Mustikkakankaan läheisyydessä olevan Hietaselän osayleiskaavoituksen tavoitteena on muodostaa alueesta hybridienergiantuotantoalue (tuuli, aurinko ja akustot). Kaavoitusprosessi ja hankkeen eteneminen uskotaan menevän vauhdilla eteenpäin 2025 vuoden aikana. Hietaselän alueelle on valmistunut energiaterminaali. Alueella on neljälle yritykselle tilaa. Vuokratuloja saadaan 2025 vuoden alusta.

Tuulivoimahankkeiden kehittymisen kannalta maakuntakaavan ohjaus on merkittävää. Utajärven kunnassa merkittävimmät tuulivoiman kehittämisalueet sijoittuvat Oulujoen pohjoispuolelle. Kunnan läpi on tulossa 400 kw sähkölinja. Energia ja ilmasto -vaihemaakuntakaava on valmis-teilla. Tuulivoimahankkeiden investointipäätöksille tämä on merkittävä asia. Energiantuotantohankkeiden toteutumiselle on keskeistä myös saada energiankulutushankkeita.

Särkijärven Pahkavaaran tuulivoima osayleiskaava on saanut 27 voimalan rakennusluvat. Investointi-päätöstä hankkeesta ei ole vielä tehty. Maaselän tuulivoimaosayleiskaava kaatui kor-

keimmassa hallinto-oikeudessa 2023. Maaselän kaavoitusprosessi on aloitettu 2024 aikana uudestaan. Ponteman tuulivoimahankkeen kaavaprosessi tulee hyväksymiskäsittelyyn 2025 vuoden aikana maakuntakaavan tahdissa.

Pudasjärven rajalle on kaavoitusprosessissa Tynnyrikorven tuulivoimapuisto. Hanke on ns. seudullinen hanke, joka vaatii maakuntakaavassa hyväksynnän.

Oulujoki varteen on muodostunut rantaosayleiskaavoilla merkittävästi rakennuspaikkoja. Rakennuspaikat ovat pääosin yksityisessä omistuksessa. Määtän saari sisältää 9 kpl rakennuspaikkoja. Saari on kunnan omistuksessa. Saarta tullaan tarjoamaan markkinoille rakennuspaikkoinen.

Utajärvellä on rakentamisen vaiheessa noin 100 hehtaarin aurinkovoimapuisto Isosuolle. Hankkeesta valmistuu noin puolet energiantuotantoon 2025 vuoden aikana. Oulujoen pohjoispuolelle sijoittuva Loukkaanaron aurinkopuistohanke valmistuu 2025 vuonna. Rakenteilla olevat aurinkoenergiահankkeet eivät tuota kiinteistöverotuloja vielä 2025 vuonna

Kemilänkylän yksityistien siltahankkeeseen on varattu 28 000 euroa vuodelle 2025 kunnan avustusta (10%). Ely on myöntänyt hankkeelle 80% avustusta.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta hoidetaan kunnan omana palveluna. Maankäyttö- ja rakennuslaki muuttuu rakentamislainsiksi ja alueidenkäyttölainsiksi vuoden 2025 alusta. Muutoksesta johtuen kunnan rakennusjärjestys ja hallintosääntö tulee uusia vuoden 2024 aikana. Rakennusjärjestyksen uusiminen pyritään toteuttamaan yhteistyössä naapurikuntien kanssa. Rakennusvalvonta vastaa myös kaavoituksen valmistelusta. Rakennusvalvonnan ja kaavoituksen koko työresurssi on 80 % kokonaistyöajasta.

Rakennusvalvonnan resurssitarpeiden ja talouden ennustaminen on vaikeaa johtuen korkotason heilahtelusta ja Suomeen tehtävistä sähköä runsaasti käyttävän teollisuuden investointien alkamisesta.

Puistot, viheralueet, metsätalous

Vastuualueen tehtävänä on taajaman ja lähivirkistysalueiden hoito, rakentaminen ja kunnossapito, yleisten uimarantojen, leikkikenttien turvallisuudesta ja siisteydestä vastaaminen, kuntoilu-/ulkoilureittien raivaus- sekä kunnossapitotöiden tekeminen. Operatiivista toimintaa johtaa ympäristötyönjohtaja. Vakituksia työntekijöitä ympäristöhoitoon ei ole, joten työsuoritteet teetetään ostopalveluna. Vuoden 2025 aikana työnalla on Siiransaaren uimarannan ranta-alueen parantamisen suunnittelu yhteistyössä Fortumin kanssa. Tehdään myös alustava suunnittelu moottorikelkkareitille Utajärvi-Rokua. Reitti on tulossa korvaamaan poistetun reitin. Leikkikentillä suoritetaan leikkivälineiden kunnostustoimenpiteitä.

Utajärven kunta omistaa maata ja metsää hieman yli 1400 hehtaaria. Metsiä on hoidettu metsätaloussuunnitelman mukaisesti. Talousarvioon vuodelle 2025 on arvioitu metsätaloudesta saatavan tuloja noin 80 000 €. Kunnalla on myös yhteismetsäosuus. Yhteismetsän pinta-ala on 681 hehtaaria. Kunta on suurin yksittäinen osakas yhteismetsässä. Yhteismetsän toimintaa johtaa toimikunta, jossa elinympäristöjohtaja on jäsenenä.

Ympäristö- ja terveystarkastuspalvelut

Pudasjärven kaupungin johtama Oulunkaaren ympäristöpalvelut tuottavat ympäristö- ja terveystarkastuspalvelut Utajärven kunnalle sekä Iin, Pudasjärven ja Vaalan kuntien alueelle. Vaalaan on rakennettu eläinlääkärin tilat, joista Utajärven kunnalle tulee noin 10 000 euron kustannus.

Toimitilapalvelut ja asunnot

Toimitilapalveluiden tehtävä on turvata kunnan ydintoiminnoille tarkoituksenmukaiset ja terveet tilat. Kuntakonsernin kiinteistöjen teknisen ylläpidon kokonaishallinta on osa elinympäristöpalveluiden toimintaa.

Toimitilapalveluiden esihenkilö johtaa kiinteistöhoitotiimin operatiivista toimintaa. Kiinteistöhoitajia on kolme. Kiinteistöhoidon ja vesi- ja viemärlaitoksen kesken työnkiertoa jatketaan vuonna 2025. Päivystystoimintaa ei ole.

Kuntakonsernin kiinteistökannan huolto- ja korjausvelkaa on purettu suunnitelmallisesti ja sitä työtä jatketaan. Rakennusautomaatioparannusten myötä on päästy keskittymään energiansäästötoimenpiteisiin. Kunta ja kuntakonsernin yhtiöt ovat tehneet sitoumukset energiatehokkuussopimukseen. Talousarvio v. 2025 laaditaan erittäin tiukalla otteella ja mihinkään ylimääräiseen hankintaan ei varauduta. Vain kiinteistöjen perusylläpito otetaan huomioon. Hyvinvointitalon käytöstä luovutaan. Vanhalle terveystalokeskukseen järjestetään kolmannen sektorin toiminnalle tilat ja talousarvioon varataan investointi listalle 50 000 € tilojen muutostyölle.

Utajärven yhtenäiskoulun kiinteistö koostuu kahdesta osasta. Alkuperäisestä 50-luvulla rakennetusta osasta sekä uudesta vuonna 2011 valmistuneesta rakennuksesta. Alkuperäisen osan tilalle saadaan korvaava koulurakennus vuoden 2025 kevätlukukaudella. Tämä tulee yläkoulun ja lukion käyttöön. Uuden koulurakennuksen osalta jää vuodelle 2025 vielä noin 150 000 euroa kustannuksia. Koulun varusteluun ja kalustamiseen varataan 200 000 euroa. Vanha koulun purkaminen, uudisrakentaminen ja piha-alueiden rakentaminen on aikataulutettu 2027 vuodelle. Tämän hankekokonaisuuden suunnittelu alkaa 2025. Suunnitteluun varataan määrärahaa 2026 vuodelle.

Kunnan rakennuttamat 8 pientä omakotitaloa on valmistunut 2024 kesällä. Vuodelle 2025 on asunnoissa 100% käyttöaste.

Kunnan kiinteistöjen ylläpitokustannukset pyritään sisäisten kustannusten jaolla vyöryttämään toimintaa pyörittävälle taholle. Sisäisten kustannusten jaolla pyritään tuottamaan oikeaa kustannustietoa mm. paljonko esim. sivistyspalveluiden toiminta maksaa kiinteistökustannukset huomioituna.

Puhtauspalvelut

Toiminta-ajatuksena on tuottaa ympäristöä säästävää ja kiinteistön arvon säilyttävää ylläpito- ja perussiivousta kunnan kiinteistöille. Siivouksen kustannukset ovat talousarviossa kunkin kiinteistön kustannuksissa. Siivouspalvelut käyttävät toiminnassaan työnkiertoa. Palvelukuvauksia päivitetään tarvittaessa. Mitoitusohjelma on käytössä ja kohteista on mitoitettu n. 80%. Työt tehdään sen mukaisesti. Puhtauspalvelutiimissä on kuusi toimitilahuoltajaa ja työnjohtaja, joka myös osallistuu siivoustyöhön.

Infrapalvelut

Infrapalveluiden keskeisin toiminta on vesihuoltotoiminnan ylläpitäminen. Muita palveluita on kuntakonsernille teiden, katuvalaistuksien ja liikuntareittien ylläpidon palvelut. Vesihuollosta vastaa käyttöteknikko. Muu infraan liittyvä toiminta on käyttöteknikon ja ympäristötyönjohtajan ohjauksen alla. Vesihuollossa toimii 3 koulutettua asentajaa. Osa tilapalveluiden ja infrapalveluiden työntekijöistä toteuttaa työnkierrätysjärjestelmää, jolla saavutetaan työntekijöille laajempi osaaminen toimialan tehtäviin.

Vesihuollossa pyritään siirtymään etäluettavien vesimittareiden käyttöön. Etäluettavia mittareita asennetaan asiakkaille aina tarvittaessa. Etäluettavat mittarit tuovat selkeää säästöä postikulu- jen ja toimistotyön nopeutumisen kautta. Vesijohtoverkoston uusimiseen ja laajentamiseen on varattava määrärahaa tulevina vuosina. Vuodelle 2025 ei varauksia tehdä.

Kunnallisen viemärijärjestelmän kunnostukseen on useita vuosia kohdistettu investointipanoksia vuotovesien korjaamiseksi. Talousarviossa 2025 on vuotovesien vähenemisen johdosta arvioitu noin 25 000 euron positiivinen menojen lasku. Talousarvioon ei ole tehty varauksia viemäreiden korjauksiin vuodelle 2025. Vesi- ja viemärihuollon automaatiojärjestelmien kehittäminen ja uusimisen tarve on jatkuvaa. Vuoden 2025 talousarvioon ei kuitenkaan varata rahaa asian kehittämiseen.

Ruokapalvelut

Utajärven kunnan ateriapalvelujen tavoitteena on valmistaa maukasta, monipuolista ja kohtuu- hintaista kotiruokaa huomioiden asiakkaat, ruokavaliot sekä suomalaiset ravitsemussuositukset. Aterioiden hinnat lasketaan keittiön kokonaiskustannuksista suoriteperusteisesti. Käytössä on kuuden viikon kiertävä seudullinen ruokalistapohja, joka vaihtuu kaksi kertaa vuodessa. Ruoka- listassa huomioidaan juhlapyhät sekä teemaviikkoja ja -päiviä järjestetään tilanteen mukaan. Raaka-aineiden ja muiden ateriapalvelussa tarvittavien tuotteiden hankinnassa noudatetaan Mo- netran laatimaa/kilpailuttamaa osto-ohjeistusta. Lähiruoan käyttöä pyritään edistämään mah- dollisuuksien ja tarjonnan mukaan. Reilun kaupan kahvia käytetään vieraskahvituksissa sekä muita Reilun kaupan tuotteita mahdollisuuksien mukaan.

Kunnassa on yksi Utajärven koululla toimiva keskuskeittiö sekä kolmen kunnan yhteinen ate- riapalvelupäällikkö. Lisäksi päiväkodin keittiö toimii jakelukeittiönä. Kustannussäästöjen ja toi- mitusvarmuuden vuoksi jatketaan toiminnallisten muutosten suunnittelua. Vuodelle 2025 vaih- detaan tuotannonohjausjärjestelmä, joka tuo säästöjä tulevaisuudessa sekä monipuolistaa oh- jelman hyötyjä.

3. TULOSLASKELMAOSA

Kunnan tuloslaskelma (ulkoiset erät)

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 560 875	1 384 998	1 406 644	1 406 644	1 406 644
Maksutuotot	69 178	189 500	182 500	182 500	182 500
Tuet ja avustukset	534 821	404 100	193 441	193 441	193 441
Vuokratuotot	1 107 594	1 186 399	1 326 583	1 326 583	1 326 583
Muut toimintatuotot	35 963	3 000	3 000	3 000	3 000
Toimintatuotot yht.	3 308 431	3 167 997	3 112 168	3 112 168	3 112 168
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-7 203 708	-7 599 983	-7 416 778	-7 528 030	-7 640 950
Palvelujen ostot	-4 416 443	-4 660 597	-4 700 587	-4 747 593	-5 195 069
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 374 563	-1 525 890	-1 564 545	-1 572 368	-1 580 230
Avustukset	-367 520	-352 200	-599 200	-599 200	-599 200
Vuokratulot	-363 074	-424 875	-360 117	-360 117	-360 117
Muut toimintakulut	-68 917	-38 250	-72 600	-72 600	-72 600
Toimintakulut yht.	-13 794 225	-14 601 794	-14 713 827	-14 879 907	-15 448 166
Toimintakate	-10 485 794	-11 433 797	-11 601 659	-11 767 739	-12 335 997
Verotulot	7 170 403	7 314 000	7 433 000	7 533 000	7 633 000
Valtionosuudet	5 323 422	5 099 559	5 460 962	5 440 000	5 420 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	126 733	34 020	12 020	8 000	5 000
Muut rahoitustuotot	17 552	7 800	7 800	8 000	8 000
Korkokulut	-92 890	-85 000	-180 000	-180 000	-210 000
Muut rahoituskulut	-51 719	-1 150	-1 650	-1 200	-1 200
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-323	-44 330	-161 830	-165 200	-198 200
Vuosikate	2 007 708	935 432	1 130 473	1 040 061	518 803
Poistot ja arvonalentumiset	-1 214 695	-1 183 763	-1 380 150	-1 385 000	-1 435 000
Satunnaiset erät					
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	793 013	-248 331	-249 677	-344 939	-916 197
Poistoeron muutos	69 306	95 630	136 463	136 463	136 463
Varausten muutos	-286 457	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	575 861	-152 701	-113 214	-208 476	-779 734

Kunnan tuloslaskelman tunnusluvut (ulkoiset erät)

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot/toimintakulut	24 %	22 %	21 %	21 %	20 %
Vuosikate/poistot	165 %	79 %	82 %	75 %	36 %
Vuosikate, euroa/asukas	812	383	469	437	221
Kertynyt ylijäämä	6 555 998	6 403 297	6 290 083	6 081 607	5 301 873
Kertynyt ylijäämä, euroa/asukas	2 651	2 624	2 610	2 555	2 256
Asukasmäärä	2 473	2 440	2 410	2 380	2 350

Tuloslaskelmaosan sitovia eriä ovat: verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot sekä poisto- ja arvonalentumiset. Näiden määrärahojen ylittyminen tai alittuminen on käsiteltävä talousarviomuutoksena valtuustossa. Suunnitelmavuosien 2026-2027 henkilöstökulut sisältävät 1,5%:n, palvelut 1%:n ja aineet, tarvikkeet ja tavarat 0,5%:n korotuksen vuosikohtaisesti.

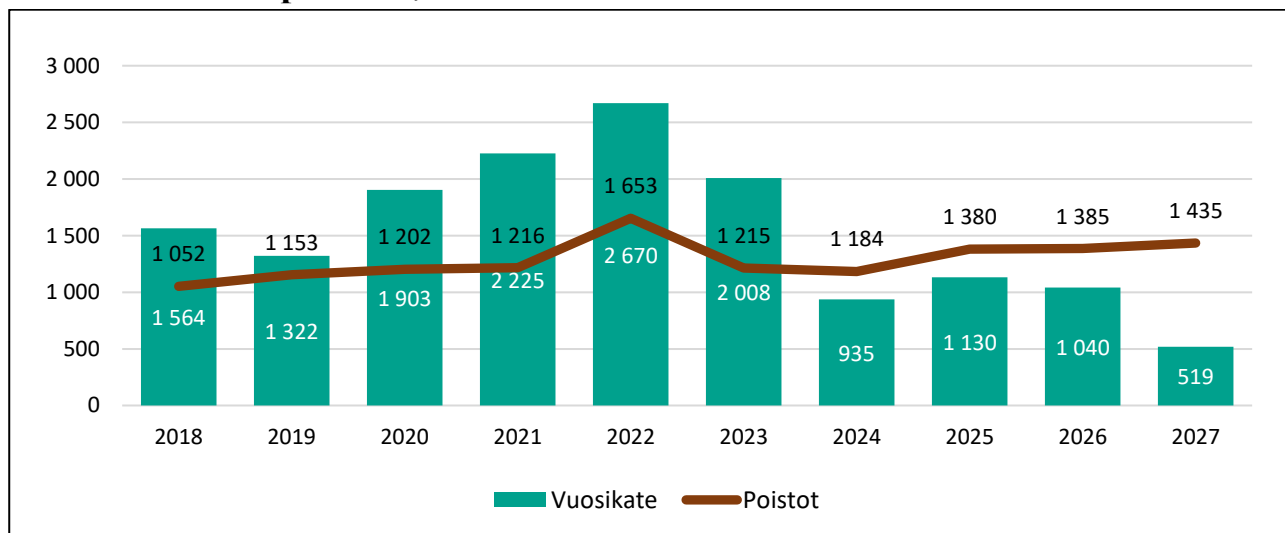
Vuosikate on keskeinen luku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Kunnan tulos on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistojen määrän. Talousarviovuonna ja suunnittelukaudella tilikauden tulos on negatiivinen.

Alla olevassa taulukossa on esitetty kunnan käyttötalouslaskelma sisäisistä ja ulkoisista eristä.

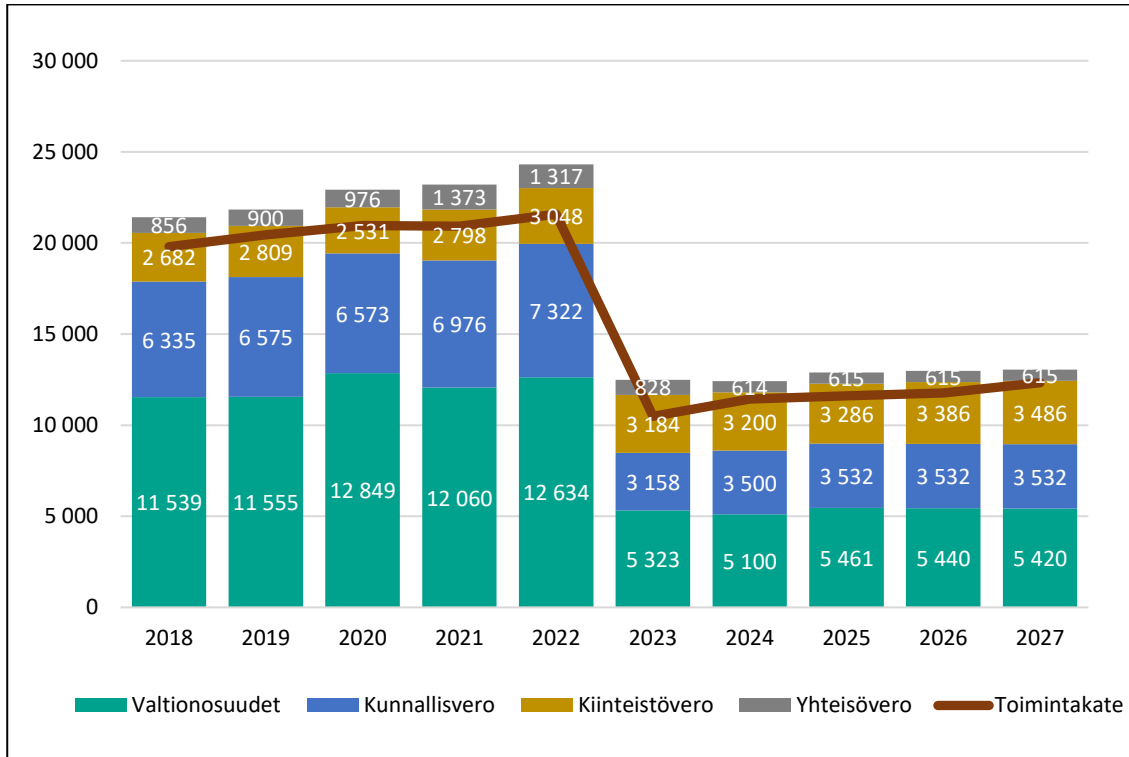
Käyttötalouden sisäiset ja ulkoiset luvut yhteensä

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot					
Myyntituotot	3 793 326	3 858 204	3 472 771	3 493 232	3 513 897
Maksutuotot	118 270	239 900	182 500	182 500	182 500
Tuet ja avustukset	534 821	404 100	193 441	193 441	193 441
Vuokratuotot	1 107 594	1 186 399	1 326 583	1 326 583	1 326 583
Muut toimintatuotot	35 963	3 000	3 000	3 000	3 000
Toimintatuotot yht.	5 589 973	5 691 603	5 178 295	5 198 756	5 219 421
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-7 203 708	-7 599 983	-7 416 778	-7 528 030	-7 640 950
Palvelujen ostot	-6 608 472	-7 089 963	-6 726 704	-6 793 971	-7 261 911
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 414 984	-1 569 730	-1 604 555	-1 612 578	-1 620 641
Avustukset	-416 612	-402 600	-599 200	-599 200	-599 200
Vuokrakulut	-363 074	-424 875	-360 117	-360 117	-360 117
Muut toimintakulut	-68 917	-38 250	-72 600	-72 600	-72 600
Toimintakulut yht.	-16 075 767	-17 125 400	-16 779 954	-16 966 496	-17 555 419
Toimintakate	-10 485 794	-11 433 797	-11 601 659	-11 767 739	-12 335 997

Vuosikate suhteessa poistoihin, 1 000 euroa

Verorahoitus suhteessa toimintakatteeseen, 1 000 euroa

4. INVESTOINTIOSA

Investointiosassa varataan määrärahat ja asetetaan tuloarviot hankkeille, joiden kulut kirjanpidossa aktivoidaan tasetileille. Talousarviovuonna valtuuston nähden sitovia ovat investointikohteittain sekä hankkeen tulo- että menoarvio. Talousarviovuodelle 2025 ei ole esitetty investointituloa.

Talousarviovuonna ja suunnittelukaudella pyritään investoimaan vain välttämättömiin kohteisiin, jotta kunnan kokonaislainamäärää saataisiin vähennettyä.

Investointihankkeiden erittely

	Kustannus- arvio	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Hallinto				
Luottamushenkilöiden ict-laitteet	-26 000	-26 000	0	0
Hallinto yhteensä	-26 000	-26 000	0	0
Kasvatuspalvelut				
Uusi koulu (yläaste ja lukio)	-3 350 000	-350 000	0	0
Koulun piha-alue	-600 000	0	-10 000	-590 000
Koulun tekniikkatila	-1 000 000	0	-50 000	-950 000
Kasvatuspalvelut yhteensä	-4 950 000	-350 000	-60 000	-1 540 000
Elinympäristöpalvelut				
Teollisuusalueen tiet	-440 000	-440 000	0	0
Teoll.alue Orikankaan liittymä	-45 000	-45 000	0	0
Ent. TK muutostyöt	-50 000	-50 000	0	0
Elinympäristöpalvelut yhteensä	-535 000	-535 000	0	0
Investoinnit yhteensä				
Netto	-5 511 000	-911 000	-60 000	-1 540 000

5. RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa esitetään varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan vaikutus maksuvalmiuteen. Valtuustolle sitovia eriä ovat antolainasaamisten muutokset, lainakannan muutokset kokonaisuutena sekä oman pääoman muutokset kokonaisuutena. Alla olevassa taulukossa on esitetty vuoden 2024 osalta muutetut talousarvioluvut.

Kunnan rahoituslaskelma

	TP 2023	TAM 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	2 007 708	935 432	1 130 473	1 040 061	518 803
Tulorahoituksen korjaukset	-25 900	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 611 340	-6 222 000	-911 000	-60 000	-1 540 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	754 801	855 500	0	0	0
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	889 356	1 000	1 000	1 000	1 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 014 625	-4 431 068	219 473	980 061	-1 021 197
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	41 179	-82 934	25 000	25 000	25 000
Antolainasaamisten lisäys	0	-107 934	0	0	0
Antolainasaamisten vähenys	41 179	25 000	25 000	25 000	25 000
Lainakannan muutokset	-1 207 277	900 000	-675 000	-1 010 000	990 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	2 000 000	500 000	0	2 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähenys	-1 207 277	-1 100 000	-1 175 000	-1 010 000	-1 010 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 074 575	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	923 102	-3 614 002	-430 527	-4 939	-6 197

Kunnan rahoituslaskelman tunnusluvut

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	-1 319 966	-3 509 102	-3 064 658	-1 061 181	-3 238 106
Investointien tulorahoitus, %	108 %	17 %	124 %	1733 %	34 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,51	0,68	0,87	0,88	0,47

Investointien omarahoitustavoite

Tavoitteena toiminnan ja investointien rahoituksessa tulee olla, että investoinnit rahoitetaan pitkällä aikavälillä omarahoituksella. Investoinnin omarahoitustavoitteen toteutuminen on osoitettavissa rahoitusosan Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen kertymän avulla. Kertymän kehitystä tarkastellaan tunnusluvun avulla. Suunnittelukauden lopussa kertymän tulisi olla vähintään 0 tai positiivinen. Tällöin tavoite rahoittaa investoinnit omarahoituksella toteutuisi viiden vuoden tarkastelujaksolla. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Kertymä on voimakkaasti negatiivinen koko suunnittelukaudella.

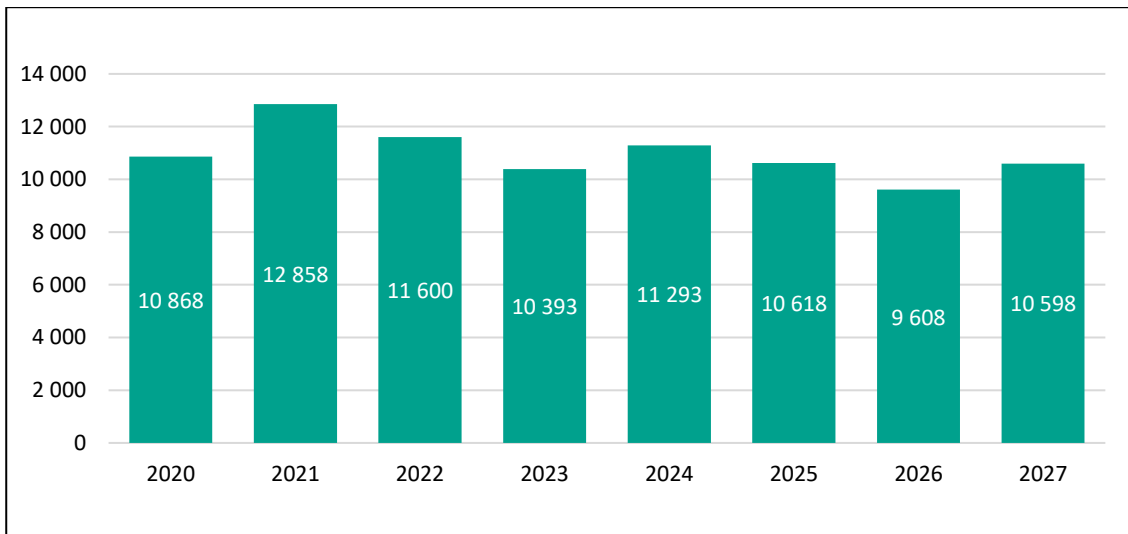
Kunnan talous on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on investointitasoa alempi. Vuosina 2025-2026 vuosikate kattaa investoinnit. Suunnitteluvuonna 2027 vuosikate ei enää riitä investointeihin.

Laskennallinen lainanhoitokate

Lainanhoitokykyä koskevaksi tavoitteeksi on perusteltua asettaa, että kunnan normaali tulorahoitus ilman satunnaiseriä on olennaisesti lainanhoitomenoja suurempi. Tavoitearvo lasketaan laskennallinen lainanhoitokate -tunnusluvusta: $= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Taseen korolliset velat} / \text{kahdeksalla})$. Laskennallinen lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Tämä tunnusluku jää alle yhden talousarviovuonna ja suunnittelukaudella. Kunnan tavoitteena on, että lainanhoitokate ei painu pysyvästi alle yhden.

Alla on esitetty kunnan lainakannan kehitys suunnittelukaudella.

Kunnan lainakanta, 1 000 euroa

6. MUUN TASEYKSIKÖN KÄYTTÖTALOUSOSA JA SUUNNITELMA

Vesi- ja viemärlaitos toimii erillisenä taseyksikkönä elinympäristöpalveluiden alla. Taseyksikön toimintatulojen tulisi kattaa toimintakulut ja investoinnit. Investointitarpeita lähitulevaisuuteen on tunnistettu mm. Mäntyvaaran runkovesijohdon uusimisen osalta sekä Mustikkakankaan teollisuusalueen laajenemisesta johtuen. Vesilaitosautomaatiikan uusimista on tehty viimevuosina määrätietoisesti. Vesi- ja viemärlaitoksen investointeihin ei ole osoitettu määrärahaa vuosille 2025-2027.

Vesijohtoverkosto kattaa koko kunnan alueen n. 98 %:sti. Veden myynti on vuosien saatossa hieman laskenut. Viime vuosien aikana on vesihuollon varautumiseen panostettu paljon. Kokonaistoimintaa on jouduttu vesihuollossa tarkastelemaan täysin uudelta näkökulmalta muuttuneen turvallisuusympäristön vuoksi.

Etäluettavien vesimittareiden käyttöönotto on aloitettu vuodesta 2020 alkaen asentamalla mittarit keskeisimpiin isoihin kulutuspisteisiin ja kaikkiin uusiin liittymiin. Etämittareiden asennusta kohteisiin jatketaan resurssien puitteissa.

Veden hinta on 1,47 €/m³ alv 0 %. Jäteveden hinta on 3,15 €/m³ alv 0 %.

Muun taseyksikön tuloslaskelmaosa, ulkoiset ja sisäiset erät

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Liikevaihto	654 079	699 910	734 810	734 810	734 810
Henkilöstömenot	-119 988	-168 394	-189 077	-191 913	-194 792
Palvelujen ostot	-339 913	-292 518	-319 953	-323 153	-326 384
Aineet, tarvikkeet ja tavar.	-87 695	-109 880	-106 280	-106 811	-107 345
Muut kulut	-9 932	-15 390	-15 390	-15 390	-15 390
Poistot	-140 556	-138 300	-132 550	-132 550	-132 550
LIIEKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	-44 006	-24 572	-28 440	-35 007	-41 651
Rahoitustuotot ja -kulut	-89 698	-89 698	-89 698	-89 698	-89 698
LIIEKEYLI-/ ALIJÄÄMÄ ENNEN VAR.	-133 704	-114 270	-118 138	-124 705	-131 349
Poistoeron lis(-), väh.(+)	23 333	18 330	23 130	23 130	23 130
Vapaaeht.var.lis(-), väh(+)	0				
TILIK. YLI-/ALIJÄÄMÄ	-110 370	-95 940	-95 008	-101 575	-108 219

Muun taseyksikön rahoitusosa

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toiminnan rahavirta					
Liikelyli-/alijäämä	-133 704	-114 270	-118 138	-124 705	-131 349
Poistot ja arvonalenn.	140 556	138 300	132 550	132 550	132 550
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-127 726	-155 000	0	0	0
Rahoitusosuudet invest.	0	0	0	0	0
Toiminn. ja invest. rahavirta	-120 874	-130 970	14 412	7 845	1 201
Rahoituksen rahavirta					
Vaihto-omaisuuden muutos	15 300				
Saamisten muutos muilta	-3 455				
Korott.velkojen muutos kunta/ky	88 261				
Korott.velkojen muutos muilta	20 769				
Rahoituksen rahavirta	0	-130 970	14 412	7 845	1 201

Sisäinen korko

Vuoden 2001 aloittavassa taseessa vesilaitokselle eriytetystä peruspääomasta on sisäistä korvausta sijoitetulle pääomalle laskettu 6 %:n mukaan, $1\,494\,973,63 \text{ €} * 6\% = 89\,698 \text{ €}$. Sisäinen korvaus on laskennallinen. Korvausta ei suoriteta.

Sisäiset lainat ja peruspääomasijoitus talousarviossa

Vuosina 2025-2027 ei ole osoitettu sisäistä lainaa eikä peruspääomasijoituksen muutosta.